

HZN

Hrvatski zavod za norme
Croatian Standards Institute

IZVJEŠĆE
O IZVRŠENJU GODIŠNJEG PROGRAMA RADA I
POSLOVANJA HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME
U 2022. GODINI

Zagreb, veljača 2023.

SAŽETAK	4
UVOD	6
1. DJELATNOST HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME	7
2. ČLANOVI HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME	8
3. TIJELA HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME	9
3.1 Upravno vijeće	9
3.2 Ravnatelj	9
3.3 Stručno vijeće	10
3.4 Savjet za norme	10
3.5 Tehnička uprava	10
3.6 Programski odbori	10
4. OPĆI AKTI HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME	11
5. AKTIVNOSTI NACIONALNE NORMIZACIJE	11
5.1 Pravila rada hrvatske normizacije	11
5.2 Tehnička infrastruktura	11
5.3 Tehnički odbori	12
5.3.1 Članstvo i rad u tijelima međunarodnih organizacija za normizaciju (ISO, IEC)	13
5.3.2 Članstvo i rad u tijelima europskih organizacija za normizaciju (CEN i CENELEC) i Europskog instituta za telekomunikacijske norme (ETSI)	14
5.4 Glasovanje o radnim dokumentima europskih i međunarodnih normizacijskih organizacija	16
5.5 Dostavljanje podataka o prihvaćenim europskim normama i postupak obavješćivanja (notifikacije)	17
5.6 Dostavljanje naslova norma na hrvatskome jeziku za Službeno glasilo Europske unije	18
5.7 Hrvatske norme i drugi normativni dokumenti	19
5.7.1 Prihvaćanje i objava normativnih dokumenata	20
5.7.2 Tehnička priprema normativnih dokumenata	21
6. SURADNJA	23
6.1 Europska i međunarodna suradnja	23
6.1.1 Suradnja s organizacijama iz Priloga III. Uredbe (EU) 1025/2012 o europskoj normizaciji	23
6.2 Nacionalna suradnja	24
6.2.1 Suradnja s tijelima državne uprave	24
6.2.2 Suradnja s gospodarskim i strukovnim udrugama i organizacijama koje predstavljaju različite interesne skupine	25
6.2.3 Suradnja s obrazovnim i znanstvenim ustanovama	26
7. INFORMATIČKI SUSTAV HZN-a	26
8. INFORMACIJSKE USLUGE I PROIZVODI	27
8.1 Normoteka i rad s korisnicima	27
8.1.1 Kontaktna točka za mikro, mala i srednja poduzeća (MSP)	30

8.1.2	Uspostava i održavanje podataka o hrvatskim normama povezanim s usklađenim europskim zakonodavstvom	30
8.2	Marketing i prodaja norma i normativnih dokumenata	31
8.2.1	Aktivnosti HZN-a u prodaji norma i normativnih dokumenata	31
8.2.2	Osiguravanje dostupnosti i prodaja stranih norma.....	36
8.2.3	Marketinške aktivnosti	36
8.3	Dodjela registracijskih brojeva	37
8.4	Informacijska središnjica prema Sporazumu WTO/TBT	37
8.5	Mrežne stranice	37
8.6	Službeno glasilo HZN-a	38
8.7	Službena, informativna i promotivna izdanja	38
8.8	Repozitorij hrvatskih norma – HRN4You	38
9.	PROMOTIVNE I EDUKACIJSKE AKTIVNOSTI.....	40
9.1	Aktivnosti u promicanju normizacije.....	40
10.	EUROPSKI PROJEKTI.....	41
10.1	Projekt prevođenja harmoniziranih europskih norma na hrvatski jezik (SA/CEN/2021-02 i SA/CLC/2021-02)	41
11.	POSLOVANJE HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME.....	42
11.1	Ljudski potencijali	42
11.1.1	Izobrazba djelatnika HZN-a	42
11.2	Prostor za rad.....	44
11.3	Sustav upravljanja kvalitetom HZN-a	44
11.4	Financijski pokazatelji	46
11.4.1	PRIHODI	46
11.4.2	RASHODI.....	47

SAŽETAK

Hrvatski zavod za norme (HZN) hrvatsko je nacionalno normirno tijelo koje djeluje u skladu sa Zakonom o normizaciji i pravilima međunarodnih i europskih normizacijskih organizacija u kojima je član. HZN punopravni je član Međunarodne organizacije za normizaciju (*International Organisation for Standardization, ISO*), Međunarodnoga elektrotehničkog povjerenstva (*International Electrotechnical Commission, IEC*), Europskog odbora za normizaciju (*European Committee for Standardization, CEN*) i Europskog odbora za elektrotehničku normizaciju (*European Committee for Electrotechnical Standardization, CENELEC*) te član Europskog instituta za telekomunikacijske norme (*European Telecommunications Standards Institute, ETSI*).

HZN je tijekom 2022. godine obavljao poslove i zadaće hrvatskog nacionalnog normirnog tijela te provedbenog tijela prema Uredbi o europskoj normizaciji br. 1025/2012.

Radom HZN-a upravlja Upravno vijeće HZN-a. Upravno vijeće održalo je tijekom 2022. godine pet sjednica. Dana 31. prosinca 2022. u HZN-u bilo je zaposleno 50 službenika na neodređeno vrijeme, od toga 2 dr. sc., 1 mr. sc., 2 univ. spec., 31 VSS, 3 VŠS i 11 SSS.

U skladu s obvezama HZN-a koje proizlaze iz članstva u europskim organizacijama za normizaciju HZN je tijekom 2022. sudjelovao u radu tehničkih tijela CEN-a i CENELEC-a te na redovitim godišnjim skupštinama CEN-a i CENELEC-a. HZN je redovito glasovao o svim radnim dokumentima CEN/BT-a i CENELEC/BT-a kao i o svim radnim dokumentima CEN-a, CENELEC-a i ETSI-ja te o radnim dokumentima tehničkih odbora međunarodnih organizacija u čijem radu HZN aktivno sudjeluje.

HZN prati dinamiku razvoja europskih norma te u skladu s tom dinamikom prihvaća europske norme u nacionalni normizacijski sustav u skladu s datumima predviđenim za njihovo prihvaćanje. U normizacijski sustav RH do kraja 2022. prihvaćeno je 100 % europskih norma. Do kraja 2022. u hrvatski su normizacijski sustav ukupno prihvaćena 34 052 normizacijska dokumenta. Tijekom 2022. godine objavljeno je 1617 novih hrvatskih normativnih dokumenata (norma, tehničkih specifikacija, tehničkih izvještaja, uključujući amandmane i ispravke), 1512 dokumenata je povučeno, a za javnu je raspravu objavljeno 1568 dokumenata. Katalog hrvatskih norma redovito se posuđuje i za javnost je dostupan na mrežnim stranicama HZN-a, a podaci o rezultatima nacionalne normizacije redovito se objavljuju i u službenom glasilu HZN-a. Tijekom 2022. objavljeno je dvanaest brojeva HZN-ova e-glasila.

Tijekom 2022. redovito su održavane e-aplikacije HZN-a. U sustav HZNacrti učitano je 936 nacrti norma. U Repozitorij hrvatskih norma pristupilo je 2625 korisnika koji su 68 087 puta pregledali norme. Tijekom 2022. telefonom i e-poštom odgovoreno je na oko 1840 upita korisnika o normama te je redovito održavan portal za male i srednje poduzetnike na mrežnim stranicama HZN-a. Također je proveden interni audit sustava upravljanja kvalitetom HZN-a i nadzorni audit, tj. nezavisna vanjska ocjena prema normi HRN EN ISO 9001:2015.

HZN je redovito dostavljao Središnjoj upravi CEN-CENELEC-a naslove harmoniziranih europskih norma koje su prihvaćene kao hrvatske norme na hrvatskome jeziku, koji se objavljuju u Službenom listu Europske komisije. U 2022. dostavljeno je oko 340 naslova norma i nacrti norma na hrvatskom jeziku.

Na zahtjev ministarstava i državnih upravnih organizacija Hrvatski zavod za norme sudjelovao je tijekom 2022. u pripremi popisa odgovarajućih usklađenih norma koje služe kao potpora za provedbu tehničkog zakonodavstva.

Radi ostvarivanja svojih interesa povezanih s hrvatskom normizacijom svaka pravna ili fizička osoba sa sjedištem odnosno prebivalištem u Republici Hrvatskoj može biti član HZN-a. Dana 31. prosinca 2022. ukupan broj članova HZN-a iznosio je 252, od toga 232 pravne osobe (tvrtke, komore, javne ustanove, fakulteti, tijela državne uprave i dr.) te 20 fizičkih osoba (pojedinci ili obrtnici). Svi članovi HZN-a čine Stručno vijeće. Tijekom 2022. godine održana je jedna sjednica Stručnoga vijeća Hrvatskog zavoda za norme.

Za obavljanje poslova hrvatske normizacije i za praćenje međunarodne i europske normizacije u pojedinim užim područjima normizacije osnivaju se tehnički odbori. HZN je u 2022. imao 172 tehnička odbora u čiji je rad uključeno oko 1790 stručnjaka iz industrije, inženjerskih komora, strukovnih udruga, znanstvenih i obrazovnih ustanova, tijela državne uprave itd.

HZN imenuje stručnjake za rad u međunarodnim i europskim radnim skupinama. U međunarodnim organizacijama za normizaciju (ISO, IEC) sudjeluju 62 stručnjaka u 40 radnih skupina, dok u europskim organizacijama za normizaciju (CEN, CENELEC) sudjeluje 96 stručnjaka u 74 radne skupine.

HZN upravlja radom jednog međunarodnog tehničkog pododbora IEC TC31/SC31J, *Classification of hazardous areas and installation requirements*. HZN je od 14. rujna 2016. do 31. kolovoza 2022. godine upravljao radom jednog europskog tehničkog odbora CEN/TC 452, *Assistance Dogs*.

U skladu s Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu i projekcijama za 2023. i 2024. godinu („Narodne novine”, broj 62/2022 i 131/2022) HZN-u su odobrena financijska sredstva u ukupnom iznosu od 10.861.431,00 kuna. U 2022. na temelju obavljanja poslova redovite djelatnosti Hrvatskog zavoda za norme naplaćeno je 2.660.516,81 kuna, što predstavlja 100 % naplaćenosti, odnosno u državni proračun uplaćeno je 24,50 % ukupno odobrenih sredstava HZN-a.

Do 31. prosinca 2022. HZN je podmirio sve dospjele financijske obveze prema svojim dobavljačima.

UVOD

Hrvatski zavod za norme počeo je s radom kao samostalna javna ustanova 1. srpnja 2005. godine. Do osnivanja Hrvatskog zavoda za norme aktivnosti nacionalne normizacije obavljale su se u okviru Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo. HZN osnovala je Vlada Republike Hrvatske (Uredbom o osnivanju Hrvatskog zavoda za norme („Narodne novine”, broj 154/2004 i 44/2005)) na temelju Zakona o normizaciji („Narodne novine”, broj 163/2003).

HZN radi na temelju Zakona o ustanovama („Narodne novine”, broj 76/1993, 29/1997, 47/1999, 35/2008 i 127/2019), Zakona o normizaciji („Narodne novine”, broj 80/2013) i Uredbe o osnivanju Hrvatskog zavoda za norme („Narodne novine”, broj 154/2004, 44/2005, 30/2010, 34/2012 i 79/2012) te Uredbe o europskoj normizaciji br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Europskog vijeća od 25. listopada 2012. godine, koja je za Republiku Hrvatsku u potpunosti stupila na snagu 1. srpnja 2013. godine. Uredba o europskoj normizaciji uređuje zakonsko područje normizacije koje je jedinstveno za sve europske države. Zakonom o normizaciji određeno je da je HZN nadležno tijelo za provedbu te Uredbe. Zakonom o normizaciji također su utvrđena načela i ciljevi hrvatske normizacije, organizacija i djelovanje HZN-a te pripremanje i izdavanje hrvatskih norma.

Hrvatska se normizacija temelji na sljedećim načelima:

- pravo dragovoljnog sudjelovanja svih zainteresiranih strana u postupku pripreme i prihvaćanja hrvatskih norma te na dragovoljnoj primjeni hrvatskih norma
- konsenzus o sadržaju hrvatskih norma
- javnost rada u svim fazama pripreme norma i obavješćivanju javnosti o normizacijskom radu
- sprječavanje prevladavanja pojedinačnih interesa nad zajedničkim interesom
- međusobna usklađenost hrvatskih norma
- uzimanje u obzir dostignutog stanja tehnike te rezultata europske i međunarodne normizacije.

Ciljevi su hrvatske normizacije:

- povećanje razine sigurnosti proizvoda i procesa, čuvanje zdravlja i života ljudi te zaštita okoliša
- promicanje kvalitete proizvoda, procesa i usluga
- osiguranje svrhovite uporabe rada, gradiva i energije
- poboljšanje proizvodne učinkovitosti ograničenjem raznolikosti, osiguranjem spojivosti i zamjenjivosti
- uklanjanje tehničkih zapreka u međunarodnoj trgovini.

HZN kao član predstavlja Republiku Hrvatsku u Međunarodnoj organizaciji za normizaciju ISO (*International Organization for Standardization*), Međunarodnom elektrotehničkom povjerenstvu IEC (*International Electrotechnical Commission*), Europskom odboru za normizaciju CEN (*European Committee for Standardization*) i Europskom odboru za elektrotehničku normizaciju CENELEC (*European Committee for Electrotechnical Standardization*) te u Europskom institutu za telekomunikacijske norme ETSI (*European Telecommunications Standards Institute*) kao nacionalno normirno tijelo Republike Hrvatske.

1. DJELATNOST HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Djelatnost HZN-a utvrđena je člankom 5. Zakona o normizaciji i člankom 4. Uredbe o osnivanju HZN-a tako da HZN obavlja sljedeće poslove:

1. priprema, prihvaća i izdaje hrvatske norme i druge dokumente iz područja normizacije
2. predstavlja hrvatsku normizaciju u međunarodnim i europskim normizacijskim organizacijama
3. održava zbirku hrvatskih norma i vodi registar hrvatskih norma
4. uređuje, izdaje i distribuira hrvatske norme, druge dokumente i publikacije iz područja normizacije
5. uspostavlja i održava baze podataka o normama i drugim dokumentima iz područja normizacije te daje obavijesti o normama i drugim dokumentima
6. u službenom glasilu objavljuje obavijesti o hrvatskim normama te obavijesti o drugim dokumentima iz područja normizacije
7. osigurava informacije o nacionalnim, europskim i međunarodnim normama cjelokupnoj javnosti, a posebno gospodarstvu
8. promiče uporabu hrvatskih norma
9. nabavlja i održava zbirke europskih, međunarodnih te važnijih nacionalnih i granskih normativnih dokumenata
10. uspostavlja infrastrukturu savjetodavnih (programski odbori) i tehničkih tijela (tehnički odbori/pododbori i radne skupine) za obavljanje poslova hrvatske normizacije
11. osigurava i koordinira sudjelovanje hrvatskih predstavnika u radu međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju
12. surađuje s nacionalnim normirnim tijelima drugih država
13. obavlja poslove informativne središnjice za WTO/TBT
14. obavlja poslove povezane s obavješćivanjem u području tehničkih norma i propisa
15. priprema, prihvaća i izdaje hrvatske norme za primjenu tehničkog zakonodavstva
16. uspostavlja i održava bazu podataka o hrvatskim normama povezanim s tehničkim zakonodavstvom
17. može pripremati popise hrvatskih norma uz pojedine tehničke propise za objavu u Narodnim novinama
18. izdaje službeno glasilo u kojem objavljuje obavijesti o javnoj raspravi o nacrtima hrvatskih norma, obavijesti o javnoj raspravi o nacrtima europskih norma, obavijesti o novim hrvatskim normama te obavijesti o povlačenju hrvatskih norma kao i druge obavijesti iz područja normizacije
19. uspostavlja, razvija i održava hrvatsko tehničko nazivlje
20. provodi stručnu izobrazbu u području normizacije i srodnih djelatnosti
21. surađuje s tijelima državne uprave u područjima svoje djelatnosti, posebno radi podrške provedbi tehničkoga zakonodavstva
22. surađuje s gospodarskim i drugim strukovnim udrugama, obrazovnim i znanstvenim ustanovama
23. surađuje u razvojnim i istraživačkim projektima povezanim s normizacijom.

U skladu s člankom 13. Statuta HZN-a djelatnost HZN-a obavlja se u skladu s pravilima međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju te Kodeksom dobre prakse za normizaciju Svjetske trgovinske organizacije.

2. ČLANOVI HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Zakonom o normizaciji i Uredbom o osnivanju HZN-a utvrđeno je da radi ostvarivanja svojih interesa povezanih s hrvatskom normizacijom svaka pravna ili fizička osoba sa sjedištem odnosno prebivalištem u Republici Hrvatskoj može biti član HZN-a. Statutom HZN-a utvrđen je način sudjelovanja članova HZN-a u radu i upravljanju HZN-om, vrste članstva i način ostvarivanja članstva.

Pravilnikom o članstvu u HZN-u uređena su pitanja povezana s članstvom u HZN-u, prava i dužnosti članova, utvrđivanje iznosa članarine i način njezina plaćanja, prijavljivanje i primanje u članstvo te prestanak članstva. Tijela državne uprave prijavljuju se za suradnju s HZN-om i prema članku 2. Pravilnika o članstvu u HZN-u smatraju se redovitim članovima HZN-a.

Tijekom 2022. došlo je do promjene broja članova HZN-a. U tablici 1 prikazani su usporedni podaci o članovima HZN-a za 2021. i 2022. godinu prema vrsti članstva i vrsti pravnih osoba, a u skladu s odlukama Upravnoga vijeća tijekom 2022. godine.

Tablica 1 – Podaci o broju članova Hrvatskog zavoda za norme

Vrsta članstva, vrsta pravne ili fizičke osobe	Stanje 2021-12-31	Stanje 2022-12-31
Članovi promatrači		
Pravne osobe koje ostvaruju dobit	6	6
Fizičke osobe	0	0
Ukupno članova promatrača	6	6
Redoviti članovi		
Pravne osobe koje ostvaruju dobit	150	148
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – osnovne i srednje škole	1	1
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – strukovna društva i udruge osnovane prema Zakonu o udrugama i registrirane u Registru udruga	8	8
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – visokoškolske ustanove	20	20
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – javne ustanove	19	17
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – HGK, HOK, HUP	1	1
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – strukovne komore i udruženja registrirana u Sudskom registru	6	6
Fizičke osobe – pojedinci	21	18
Obrtnici	3	2
Tijela državne uprave	25	25
Ukupno redovitih članova	254	246
Ukupno članova HZN-a	260	252

Članovi HZN-a dužni su platiti članarinu za tekuću godinu do kraja ožujka kako bi zadržali svoja prava.

U 2022. od članarina je prikupljeno 976.500,00 kuna, a prethodne godine 676.600,00 kuna. Odlukom UV-a HZN-a članarine za 2021. smanjene su u iznosu od 30 % od iznosa redovite godišnje članarine propisane Odlukom o visini članarine u HZN-u te su ostvareni prihodi od članarina bili manji oko 30 % u odnosu na 2020. godinu. Prihod od članarina u 2022. godini vratio se na razinu prethodnih godina. Prihod se uplaćuje u Državni proračun RH.

3. TIJELA HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Člankom 6. Uredbe o osnivanju HZN-a utvrđena su tijela HZN-a: Upravno vijeće, ravnatelj i Stručno vijeće. Statutom HZN-a uređeno je osnivanje Savjeta za norme i Tehničke uprave te programskih i tehničkih odbora.

3.1 Upravno vijeće

Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 18. srpnja 2019. donijela je Rješenje o imenovanju (KLASA: 080-02/19-01/86; URBROJ: 50301-15/07-19-02, „Narodne novine”, broj 70/2019) kojim se:

- MELANIJA GRUBIĆ SUTARA, predstavnica Radničkog vijeća HZN-a, imenuje članicom Upravnog vijeća HZN-a.

Na sjednici održanoj 7. siječnja 2021. Vlada Republike Hrvatske donijela je Rješenje o imenovanju predsjednice i dijela članova Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za norme (KLASA: 080-02/21-01/10; URBROJ: 50301-15/07-21-02, „Narodne novine”, broj 3/2021) kojim se:

1. NATAŠA MIKUŠ ŽIGMAN, predstavnica ministarstva nadležnog za poslove gospodarstva, imenuje predsjednicom Upravnog vijeća HZN-a
2. za članove Upravnog vijeća HZN-a imenuju:
 - NINA ČULINA, predstavnica ministarstva nadležnog za poslove gospodarstva
 - TOMISLAV CURMAN, predstavnik ministarstva nadležnog za poslove gospodarstva.

Na sjednici održanoj 19. srpnja 2021. Vlada Republike Hrvatske donijela je Rješenje o imenovanju (KLASA: 080-02/21-01/113; URBROJ: 50301-15/07-21-02, „Narodne novine“ broj 87/21) kojim se:

- BILJANA TANATAREC, predstavnica Stručnog vijeća HZN-a, imenuje članicom Upravnog vijeća HZN-a.

Člankom 26. stavkom 4. Statuta HZN-a utvrđeno je da se sjednice Upravnog vijeća održavaju prema potrebi, a najmanje šest puta godišnje. Upravno vijeće tijekom 2022. održalo je pet sjednica. Na sjednicama Upravnoga vijeća raspravljalo se o pitanjima iz njegove nadležnosti i donesene su odluke iz njegove nadležnosti.

3.2 Ravnatelj

U skladu s člankom 38. Statuta ravnatelj organizira i vodi rad i poslovanje Hrvatskog zavoda za norme.

Rješenjem Vlade Republike Hrvatske od 1. travnja 2021. (KLASA: UP/I 080-02/21-02/50; URBROJ: 50301-15/07-21-02, „Narodne novine”, broj 35/2021) razriješen je Igor Božičević dužnosti ravnatelja Hrvatskog zavoda za norme.

Rješenjem Vlade Republike Hrvatske od 1. travnja 2021. godine (KLASA: UP/I 080-02/21-01/99; URBROJ: 50301-15/07-121-02, „Narodne novine”, broj 35/2021) imenovan je Igor Božičević ravnateljem Hrvatskog zavoda za norme.

Tijekom 2022. ravnatelj HZN-a obavljao je poslove u skladu s člankom 38. Statuta HZN-a, a za svoj rad bio je odgovoran, u skladu člankom 36. Statuta, Vladi Republike Hrvatske, ministru nadležnom za poslove gospodarstva i Upravnom vijeću.

3.3 Stručno vijeće

U skladu s člankom 6. Zakona o normizaciji članovi HZN-a članovi su Stručnog vijeća i imaju pravo sudjelovati u njegovu radu. U skladu s Uredbom o osnivanju HZN-a člancima 32. i 33. Statuta utvrđeni su poslovi Stručnoga vijeća i način njegova rada.

U prosincu 2022. održana je 1. sjednica Stručnoga vijeća kojom je predsjedavao Igor Župančić, dipl. ing. stroj., predsjednik Stručnog vijeća. Igor Župančić izabran je za predsjednika Stručnog vijeća na izvanrednoj sjednici Stručnog vijeća koja je održana u ožujku 2021. elektroničkim putem (e-poštom) zbog epidemioloških razloga.

Ravnatelj Hrvatskog zavoda za norme Igor Božičević prisutne članove Stručnog vijeća obavijestio je o rezultatima rada HZN-a u 2020., 2021. i 2022. godini s obzirom na to da sjednice u 2020. i 2021. godini nisu održane. Nakon obraćanja ravnatelja HZN-a predsjednik Stručnog vijeća Igor Župančić održao je prigodno izlaganje.

3.4 Savjet za norme

U skladu s člankom 52. Statuta HZN-a Savjet za norme savjetodavno je tijelo Upravnog vijeća HZN-a te osigurava ravnomjernu zastupljenost svih zainteresiranih strana za hrvatsku normizaciju u savjetovanju Upravnog vijeća HZN-a.

Savjet za norme nije osnovan.

3.5 Tehnička uprava

U skladu s člankom 54. Statuta HZN-a i Poslovníkom o radu Tehničke uprave Tehnička uprava održala je 12 sjednica u 2022. godini. Tehničku upravu čine voditelj Tehničke uprave i voditelji stručnih područja normizacije imenovani odlukom ravnatelja.

U srpnju 2021. objavljena su nova izdanja svih šest dijelova Unutrašnjih pravila za normizaciju (UPN) Hrvatskog zavoda za norme, a trenutačno se radi na njihovu posuvremenjivanju.

3.6 Programski odbori

U skladu s člankom 55. Statuta HZN-a programski odbori osnivaju se radi utvrđivanja politike normizacije u pojedinome području te povezuju interese različitih zainteresiranih strana za normizaciju određenog područja i utvrđuju prioritete u normizaciji područja.

Dosad nije osnovan nijedan programski odbor.

4. OPĆI AKTI HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Opći akti Hrvatskog zavoda za norme jesu: Statut HZN-a, Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o radu Hrvatskog zavoda za norme, Pravilnik o plaćama i drugim materijalnim pravima radnika HZN-a, Poslovnik o radu Upravnog vijeća HZN-a, Poslovnik o radu Stručnog vijeća HZN-a, Poslovnik o radu Tehničke uprave HZN-a, Cjenik norma i usluga HZN-a, Odluka o iznosu članarina u HZN-u te drugi akti kojima se uređuju pojedina pitanja povezana s obavljanjem djelatnosti HZN-a i odluke kojima se utvrđuju pitanja važna za rad HZN-a.

5. AKTIVNOSTI NACIONALNE NORMIZACIJE

5.1 Pravila rada hrvatske normizacije

Opće akte kojima se utvrđuju pravila za rad hrvatske normizacije donosi Upravno vijeće HZN-a u skladu s člankom 25. Statuta.

Pravila rada hrvatske normizacije pod zajedničkim nazivom Unutrašnja pravila za normizaciju sastoje se od šest dijelova. Unutrašnja pravila za normizaciju Hrvatskog zavoda za norme (HZN) moraju biti usklađena s pravilima međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju te Kodeksom dobre prakse za normizaciju Svjetske trgovinske organizacije (WTO). Unutrašnja pravila za normizaciju u prvom su redu namijenjena za uporabu zaposlenicima HZN-a i tehničkim odborima, a posebno predsjednicima i tajnicima tehničkih odbora te svima koji su uključeni u izradu nacrti norma i nacrti drugih dokumenata HZN-a dostupnih javnosti.

5.2 Tehnička infrastruktura

U rad tehničkih odbora HZN-a uključeno je oko 1790 stručnjaka iz industrije, inženjerskih komora, strukovnih udruga, znanstvenih i obrazovnih ustanova, tijela državne uprave itd. Pojedini stručnjaci uključeni su u rad više tehničkih odbora/pododbora.

Tijekom 2022. godine održan je niz sastanaka tehničkih odbora, pododbora i radnih skupina s ciljem provedbe postupka prihvaćanja europskih i međunarodnih norma u hrvatski normizacijski sustav. Zbog pandemije bolesti COVID-19 sastanci su održavani fizičkim, virtualnim i hibridnim putem. Tehnički odbori, pododbori i radne skupine sudjelovali su u prevođenju 50 europskih i međunarodnih normativnih dokumenata na hrvatski jezik i u izradi dvaju izvornih hrvatskih normativnih dokumenata.

Tablica 2 – Broj tehničkih odbora HZN-a 2022. godine prema područjima normizacije i broju održanih sastanaka

Područje normizacije	Broj tehničkih odbora	Broj sastanaka	Broj objavljenih prevedenih normativnih dokumenata	Broj objavljenih izvornih normativnih dokumenata
Osnovne norme	11	4	1	–
Graditeljstvo	22	16	5	1
Kemikalije, kemijsko inženjerstvo, poljoprivredni i prehrambeni proizvodi	10	4	2	–
Metalni materijali	6	–	–	–
Nemetalni materijali	11	11	5	–
Prijevoz, rukovanje materijalima i pakiranje	11	9	2	–
Strojarstvo	14	4	2	–
Usluge, proizvodi za kućanstvo i slobodno vrijeme	11	1	8	–
Zdravlje, okoliš i medicinska oprema	20	9	5	1
Opća elektrotehnika	10	9	5	–

Područje normizacije	Broj tehničkih odbora	Broj sastanaka	Broj objavljenih prevedenih normativnih dokumenata	Broj objavljenih izvornih normativnih dokumenata
Elektronika	14	6	9	–
Energetska elektrotehnika	23	8	5	–
Telekomunikacije	2	3	1	–
Informatika	7	6	–	–
UKUPNO	172	90	50	2

Svi registrirani članovi HZN/TO-a imaju pristup zaštićenom području na mrežnim stranicama HZN-a, gdje se nalaze nacionalni, europski i međunarodni radni dokumenti.

5.3 Tehnički odbori

U podršci i radu tehničkih odbora obavljaju se redovito sljedeći poslovi:

- registracija prijava za rad u tehničkim odborima
- organizacija i sazivanje sastanaka tehničkih odbora, pododбора i radnih skupina
- pregled i praćenje stanja međunarodne/europske normizacije u području rada svakog pojedinog tehničkog odbora
- unos podataka o novim normizacijskim projektima svakog tehničkog odbora u bazu informatičkog sustava HZN-a
- distribucija međunarodnih i europskih nacrti norma kao radnih dokumenata za rad svakog tehničkog odbora/pododбора/radne skupine
- pregled međunarodnih i europskih nacrti norma radi izrade prijedloga o prihvaćanju tih norma u hrvatsku normizaciju
- prijevod i lektura naslova norma i opisa područja primjene
- izrada prijedloga o prihvaćanju međunarodnih/europskih nacrti norma, provedba postupka odobravanja i registracije u bazu informatičkog sustava HZN-a
- objava prijedloga za prihvaćanje međunarodnih i europskih norma u svakom broju HZN-ova e-glasila
- pripreme za prevođenje i prijevod norma
- priprema, izrada i oblikovanje nacrti hrvatskih norma i objave javne rasprave
- priprema popisa prihvaćenih hrvatskih norma i objave popisa u HZN-ovu e-glasilu
- priprema i objave popisa norma koje se povlače u HZN-ovu e-glasilu.

Tehnički odbori HZN-a prate rad tehničkih odbora europskih organizacija za normizaciju CEN-a, CENELEC-a i ETSI-ja te tehničkih odbora međunarodnih organizacija za normizaciju ISO-a i IEC-a (tablica 3). Kao član CEN-a i CENELEC-a HZN ima obvezu glasovanja o svim nacrtima europskih norma kao i obvezu objavljivanja svih europskih norma kao hrvatskih norma te stoga prati rad svih CEN-ovih i CENELEC-ovih odbora.

Tablica 3 – Obuhvaćenost područja rada europskih i međunarodnih tehničkih odbora s hrvatskim tehničkim odborima

Normirno tijelo	Broj europskih ili međunarodnih tehničkih odbora	Obuhvaćenost
CEN	343	100 %
CENELEC	63	100 %
CEN/CENELEC	18	100 %
ETSI	29	100 %
ISO	258	58 %
IEC	110	43 %
ISO/IEC	1	100 %

U skladu s obvezama HZN prati rad svih europskih tehničkih odbora, dok na međunarodnoj razini praćenje rada tehničkih odbora ovisi o zainteresiranim stranama u Republici Hrvatskoj koje su uključene u rad hrvatskih tehničkih odbora.

HZN, kao djelatni član, prati rad devet tehničkih odbora i pododbora ISO-a te 11 tehničkih odbora i pododbora IEC-a (tablica 4).

Tablica 4 – Djelatno članstvo u međunarodnim tehničkim odborima i pododborima IEC-a i ISO-a

IEC	ISO
IEC/TC 14	ISO/TC 34/SC 6
IEC/TC 31	ISO/TC 34/SC 17
IEC/TC 31/SC 31G	ISO/TC 37/SC 2
IEC/TC 31/SC 31J	ISO/TC 59/SC 18
IEC/TC 31/SC 31M	ISO/TC 147/SC 2
IEC/TC 38	ISO/TC 147/SC 5
IEC/TC 57	ISO/TC 172/SC 9
IEC/TC 61/SC 61D	ISO/TC 307
IEC/TC 77/SC 77A	ISO/TC 309
IEC/TC 79	
IEC/TC 85	

5.3.1 Članstvo i rad u tijelima međunarodnih organizacija za normizaciju (ISO, IEC)

HZN je član Međunarodne organizacije za normizaciju (*International Organization for Standardization*, ISO) te Međunarodnoga elektrotehničkog povjerenstva (*International Electrotechnical Commission*, IEC). Rad i aktivnosti HZN-a bili su u 2022. usmjereni na izvršavanje obveza koje proizlaze iz članstva u međunarodnim normizacijskim organizacijama.

Predstavnik HZN-a sudjelovao je na:

- 44. sastanku Opće skupštine ISO-a koja je održana od 19. do 23. rujna 2022. u Abu Dhabiju, Ujedinjeni Arapski Emirati
- 86. sastanku Opće skupštine IEC-a koja je održana od 31. listopada do 4. studenog 2022 u San Franciscu, Sjedinjene Američke Države.

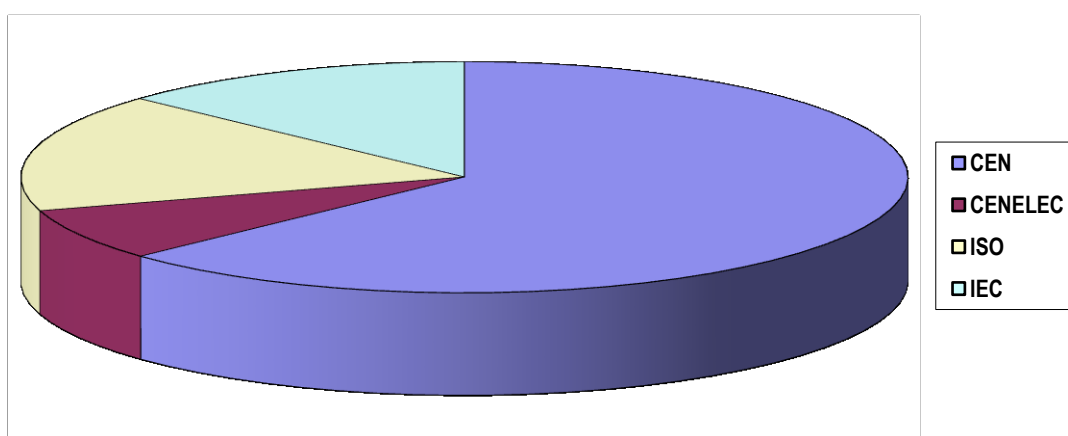
HZN vodi tajništvo međunarodnoga tehničkog pododbora IEC/TC/SC 31 J, *Razredba zona opasnosti i zahtjevi za instalacije* (*Classification of hazardous areas and installation requirements*) u suradnji s tvrtkom FIDITAS d.o.o. za tehničku sigurnost i ispitivanje.

U radu ISO-ovih radnih skupina sudjeluje 11 stručnjaka u devet radnih skupina koje se bave izradom norma iz područja prehrambenih proizvoda, kvalitete vode, optike i optičkih instrumenata, terminologije te ulančanih blokova i tehnologija distribuirane glavne knjige.

U radu IEC-ovih radnih skupina sudjeluje 51 stručnjak u 31 radnoj skupini koje se bave izradom norma iz područja upravljanja energetske sustavom, elektromagnetske kompatibilnosti u elektrotehnici i telekomunikacijama, eksplozivnih atmosfera, električne opreme za željeznicu, energetskih transformatora itd.

Tajnik nacionalnog odbora Hrvatske za IEC redovito je provodio aktivnosti praćenja, pripreme i elektroničkog glasovanja o IECEE-ovim radnim dokumentima i o radnim dokumentima Vijeća IEC-a (*IEC Council*).

Od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. u zaštićenom je području članovima HZN/TO-a stavljeno na raspolaganje ukupno 23 405 radnih dokumenata. Najveći je broj radnih dokumenata (14 744) bio iz djelokruga rada tehničkih odbora CEN-a. Slijedi ISO s 3889 radnih dokumenata te IEC s 3067 radnih dokumenata i CENELEC s 1705 radnih dokumenata.

Slika 1 – Grafički prikaz radnih dokumenata prema normizacijskoj organizaciji za 2022.

5.3.2 Članstvo i rad u tijelima europskih organizacija za normizaciju (CEN i CENELEC) i Europskog instituta za telekomunikacijske norme (ETSI)

HZN je kao član Europskog odbora za normizaciju (*European Committee for Standardization, CEN*) i Europskog odbora za elektrotehničku normizaciju (*European Committee for Electrotechnical Standardization, CENELEC*) te kao nacionalno normizacijsko tijelo član Europskog instituta za telekomunikacijske norme (*European Telecommunications Standards Institute, ETSI*) redovito sudjelovao u aktivnostima tih organizacija.

Predstavnik HZN-a sudjelovao je u radu Tehničke uprave CEN-a (CEN/BT) i Tehničke uprave CENELEC-a (CENELEC/BT) te na godišnjim skupštinama CEN/CENELEC-a i u radu drugih tijela europskih organizacija za normizaciju kao i na događanjima koja ona organiziraju.

Tijekom 2022. djelatnici HZN-a sudjelovali su na:

- 170. sastanku CENELEC/BT-a održanom 8. veljače 2022. virtualnim putem
- 4. plenarnom sastanku CEN-CENELEC/SABE-a (Strateškog savjetodavnog tijela za okoliš) održanom od 16. do 17. ožujka 2022. virtualnim putem
- 95. sastanku CEN/BT-a održanom od 4. do 5. svibnja 2022. virtualnim putem
- 171. sastanku CENELEC/BT-a održanom od 25. do 26. svibnja 2022. virtualnim putem
- 57. općoj skupštini CEN-a održanoj 23. lipnja 2022. u Pragu, Češka
- 13. zajedničkoj sjednici CEN/AG-a i CENELEC/AG-a održanoj 23. lipnja 2022. u Pragu, Češka
- 63. općoj skupštini CENELEC-a održanoj 23. lipnja 2023. u Pragu, Češka
- 5. plenarnom sastanku CEN-CENELEC/SABE-a (Strateškog savjetodavnog tijela za okoliš) održanom od 6. do 7. listopada 2022. virtualnim putem
- 172. sastanku CENELEC/BT-a održanom od 19. do 21. listopada 2022. u Protarasu, Cipar
- 96. sastanku CEN/BT-a održanom od 20. do 21. listopada 2022. u Protarasu, Cipar
- 14. zajedničkoj sjednici CEN/AG-a i CENELEC/AG-a održanoj 24. studenog 2022. virtualnim putem
- 64. općoj skupštini CENELEC-a održanoj 24. studenog 2022. virtualnim putem
- 58. općoj skupštini CEN-a održanoj 24. studenog 2022. virtualnim putem.

HZN je upravljao radom europskog tehničkog odbora CEN/TC 452, *Assistance Dogs*, do 31. kolovoza 2022. godine. U vezi s aktivnostima odbora HZN je sudjelovao na 7. plenarnom sastanku 20. svibnja 2022. virtualno (tajništvo HZN-a).

Djelatnik HZN-a aktivno je sudjelovao u radu radne skupine CEN-CLC/BTWG 12, *Harmonized standards and the European regulatory framework*. Rad radne skupine održava se putem aplikacije GoTo Meeting, a tijekom 2022. održano je sedam sastanaka.

Djelatnica HZN-a aktivno je sudjelovala u radu radne skupine CEN-CLC/BTWG 6, *ICT standardization policy*, CEN-CLC/BTWG 14 *R&P* i CENELEC/BTWG 128-3, *BT efficiency*.

Stručnjaci iz Republike Hrvatske (preko HZN-a) uključeni su u rad CEN-ovih i CENELEC-ovih radnih skupina. U 70 radnih skupina CEN-a sudjeluje 91 stručnjak iz Republike Hrvatske u izradi norma iz područja: električna vozila, prometni znakovi, akustička svojstva zgrada, kemijski dezinficijensi i antiseptici, zaštita od požara, protupožarna i vatrogasna oprema, proizvodi na bazi gipsa, staklo u graditeljstvu, vatrogasne pumpe, prometni znakovi, zaštita kulturne baštine, katodna zaštita, naftni proizvodi i maziva, kvaliteta vode, plastika, eurokodovi itd.

U četiri radne skupine CENELEC-a sudjeluje pet stručnjaka iz Republike Hrvatske na izradi norma u području: električne opreme za željeznicu, kompatibilnosti između željezničkih vozila i sustava detekcije vlaka i električnih kabela.

5.4 Glasovanje o radnim dokumentima europskih i međunarodnih normizacijskih organizacija

U 2022. HZN je u potpunosti ispunio obvezu glasovanja o nacrtima norma i konačnim nacrtima norma europskih normizacijskih organizacija (CEN, CENELEC i ETSI) te o nacrtima norma, konačnim nacrtima norma i ostalim radnim dokumentima tehničkih odbora međunarodnih normizacijskih organizacija (ISO-a i IEC-a) u kojima je HZN punopravni član.

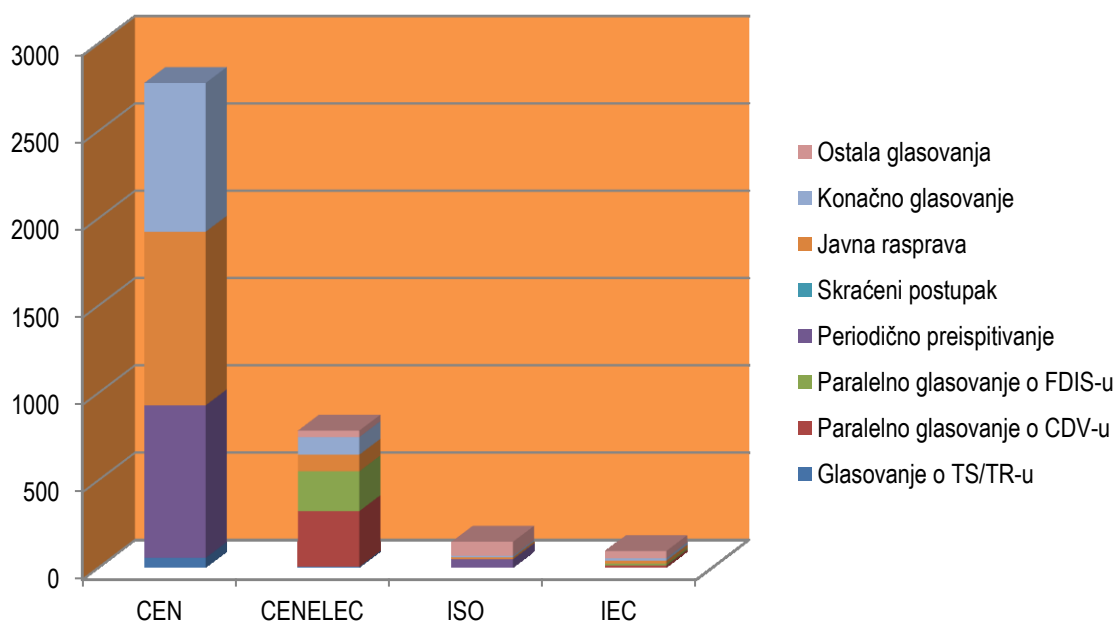
U CEN-u je 2022. ukupno održano 2776 glasovanja. Od tog broja na javnoj raspravi bila su 994 nacrti norma i 852 konačna nacrti norma, zatim 874 periodična preispitivanja norma i 56 tehničkih izvještaja.

U CENELEC-u se 2022. glasovalo o ukupno 557 radnih dokumenata: 95 nacrti norma na javnoj raspravi, 101 konačni nacrt norma (FDIS), 319 paralelnih glasovanja o CDV-u i 228 o FDIS-u. Također se glasovalo o 5 dokumenata TS/TR-a te 37 ostalih vrsta dokumenata.

U ETSI-ju se u 2022. glasovalo o ukupno 50 radnih dokumenata poslanih na javnu raspravu ili na završno glasovanje.

U ISO-u je 2022. bilo ukupno 148 glasovanja o nacrtima norma i drugim radnim dokumentima tehničkih odbora u kojima je HZN punopravni član. Završnih glasovanja bilo je ukupno 20 i to: 11 nacrti norma na javnoj raspravi i devet konačnih nacrti. Također, provedeno je 48 glasovanja o normama na periodičnom preispitivanju.

U IEC-u se 2022. glasovalo o ukupno 95 dokumenata, od kojih je 17 nacrti norma i 14 konačnih nacrti norma tehničkih odbora u kojima je HZN punopravni član. Osim toga, glasovalo se o 23 druge vrste dokumenata. Također se glasovalo o 41 dokumentu tehničkih odbora IEC-a u kojima je HZN promatrač.

Slika 2 – Grafički prikaz glasovanja HZN-a u 2022. o radnim dokumentima za izradu međunarodnih i europskih norma

5.5 Dostavljanje podataka o prihvaćenim europskim normama i postupak obavješćivanja (notifikacije)

HZN je obavezan dostavljati podatke o prihvaćenim normama i normizacijskim dokumentima CEN-a i CENELEC-a. Podaci se učitavaju u sustav CEN-CENELEC iPROJEX, modul *National implementation*. U 2022. učitani su podaci za 1423 dokumenta.

European standard reference	Date of availability	Date of publication	DOW	Method of implement.	National standard reference	Date of publication NSR	Available language	Reference of national official journal	Date of national official journal
CEN/TR 17172:2022				Publication	HRI CEN/TR 17172:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30
CEN/TR 17559:2022				Publication	HRI CEN/TR 17559:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30
CEN/TS 17676:2022	2023-01-31			Publication	HRS CEN/TS 17676:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30
EN 1097-7:2022	2023-01-31	2023-04-30	2023-04-30	Publication	HRN EN 1097-7:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30
EN 1106:2022	2023-01-31	2023-04-30	2025-10-31	Publication	HRN EN 1106:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30
EN 12177:2022	2023-02-28	2023-05-30	2023-05-30	Publication	HRN EN 12177:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30
EN 12374:2022	2023-01-31	2023-04-30	2023-04-30	Publication	HRN EN 12374:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30
EN 12377:2022	2023-01-31	2023-04-30	2023-04-30	Publication	HRN EN 12377:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30
EN 125:2022	2023-01-31	2023-04-30	2025-10-31	Publication	HRN EN 125:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30
EN 1253-6:2022	2023-01-31	2023-04-30	2023-04-30	Publication	HRN EN 1253-6:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30
EN 1253-7:2022	2023-01-31	2023-04-30	2023-04-30	Publication	HRN EN 1253-7:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30
EN 1253-8:2022	2023-01-31	2023-04-30	2023-04-30	Publication	HRN EN 1253-8:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30
EN 12697-26:2018+A1:2022	2023-01-31	2023-04-30	2023-04-30	Publication	HRN EN 12697-26:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30
EN 12697-33:2019+A1:2022	2023-01-31	2023-04-30	2023-04-30	Publication	HRN EN 12697-33:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30
EN 12806:2022	2023-01-31	2023-04-30	2023-04-30	Publication	HRN EN 12806:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30
EN 12889:2022	2023-01-31	2023-04-30	2023-04-30	Publication	HRN EN 12889:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30
EN 12929-2:2015+A1:2022	2023-01-31	2023-04-30	2023-04-30	Publication	HRN EN 12929-2:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30
EN 12952-16:2022	2023-01-31	2023-04-30	2023-04-30	Publication	HRN EN 12952-16:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30
EN 12952-3:2022	2023-02-28	2023-05-31	2023-05-31	Publication	HRN EN 12952-3:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30
EN 12952-8:2022	2023-01-31	2023-04-30	2023-04-30	Publication	HRN EN 12952-8:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30
EN 12952-9:2022	2023-01-31	2023-04-30	2023-04-30	Publication	HRN EN 12952-9:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30
EN 13048:2022	2023-01-31	2023-04-30	2023-04-30	Publication	HRN EN 13048:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30
EN 13084-9:2022	2023-01-31	2023-04-30	2023-04-30	Publication	HRN EN 13084-9:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30
EN 13483:2022	2023-01-31	2023-04-30	2023-04-30	Publication	HRN EN 13483:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30
EN 13799:2022	2023-01-31	2023-04-30	2023-04-30	Publication	HRN EN 13799:2022	2022-11-30	en	HZN e-Glasilo 11/2022	2022-11-30

Slika 3 – Prikaz tablice s popisom prihvaćenih normizacijskih dokumenata CEN-a i CENELEC-a

HZN je također obavezan dostavljati informacije o izradi izvornih nacionalnih norma te je u 2022. prijavljena izrada tri norme – HRN 1112, HRN 1128 i HRN DIN 18202.

5.6 Dostavljanje naslova norma na hrvatskome jeziku za Službeno glasilo Europske unije

Naslovi nacionalnih norma koje su prihvaćene europske norme koje su citirane ili će biti citirane u Službenom listu Europske unije (OJ EU) moraju biti prevedene na sve jezike Europske unije (EU) i Europskog udruženja slobodne trgovine (EFTA).

Nacionalna su normirna tijela odgovorna za dostavu nacionalnih naslova norma u fazi konačnog nacrtu, a najkasnije u fazi ratifikacije. Naslovi se ne dostavljaju Europskoj komisiji izravno, već Središnjoj upravi CEN-a i CENELEC-a (*CEN-CENELEC Management Centre, CCMC*) koja naslove na svim jezicima članova CEN-a i CENELEC-a u elektroničkom obliku dostavlja Europskoj komisiji u skladu s Okvirnim sporazumom potpisanim između CEN-a odnosno CENELEC-a i Europske komisije. Naslovi se učitavaju u sustav iProjex, modul *National titles*, prema postavljenim pravilima.

HZN je obavezan dostavljati naslove harmoniziranih europskih norma koje su prihvaćene kao hrvatske norme od 1. srpnja 2013., tj. od ulaska Republike Hrvatske u EU.

European standard reference	English Title	Lang Code	Title
prEN ISO/IEC 17043	Conformity assessment - General requirements for proficiency testing (ISO/IEC/DIS 17043:2022)	hr	Ocjenjivanje sukladnosti -- Opći zahtjevi za ispitivanje sposobnosti (ISO/IEC/DIS 17043:2022)
prEN 45545-6	Railway applications - Fire protection on railway vehicles - Part 6: Fire control and management systems	hr	Željeznički sustav -- Zaštita od požara na željezničkim vozilima -- 6. dio: Nadzor i upravljanje protupožarnim sustavima
prEN ISO 17779	Brazing - Specification and qualification of brazing procedures for metallic materials (ISO 17779:2021)	hr	Tvrdo lemljenje -- Specifikacija i kvalifikacija postupaka tvrdog lemljenja metalnih materijala (ISO 17779:2021)
prEN 1846-2	Firefighting and rescue service vehicles - Part 2: Common requirements - Safety and performance	hr	Vozila za gašenje požara i spašavanje -- 2. dio: Opći zahtjevi -- Sigurnost i svojstva
prEN ISO 19932-2	Equipment for crop protection - Knapsack sprayers - Part 2: Test methods (ISO/DIS 19932-2:2022)	hr	Oprema za zaštitu bilja -- Ledno nosive prskalice -- 2. dio: Metode ispitivanja (ISO/DIS 19932-2:2022)
prEN IEC 60350-1:2022	Household electric cooking appliances - Part 1: Ranges, ovens, steam ovens and grills - Methods for measuring performance	hr	Kućanski električni aparati za kuhanje -- 1. dio: Štednjaci, pećnice, pećnice na paru i roštilji -- Metode za mjerenje radnih značajka
prEN IEC 61558-2-3:2022	Safety of transformers, reactors, power supply units and combinations thereof - Part 2-3: Particular requirements and tests for ignition transformers for gas and oil burners	hr	Sigurnost transformatora, prigušnica, jedinica za napajanje i kombinacija od toga -- Dio 2-3: Posebni zahtjevi i ispitivanja za transformatore za paljenje za plinske i uljne plamenike
prEN 16905-4	Gas-fired endothermic engine driven heat pumps - Part 4: Test methods	hr	Dizalice topline s plinskim endotermnim motorom -- 4. dio: Metode ispitivanja
prEN 50708-3-1	Power transformers - Additional European requirements - Part 3-1: Large power transformer - General requirements	hr	Energetski transformatori -- Dodatni europski zahtjevi -- Dio 3-1: Veliki energetski transformatori -- Opći zahtjevi
prEN 1997-1	Eurocode 7: Geotechnical design - Part 1: General rules	hr	Eurokod 7: Geotehničko projektiranje -- 1. dio: Opća pravila
prEN 17196	Construction products: Assessment of release of dangerous substances - Digestion by aqua regia for subsequent analysis of inorganic substances	hr	Građevni proizvodi: Procjena otpuštanja opasnih tvari -- Digestija zlatotopkom za naknadnu analizu anorganskih tvari
prEN 12167	Copper and copper alloys - Profiles and bars for general purposes	hr	Bakar i legure bakra -- Profili i šipke za opću namjenu
prEN ISO 11611	Protective clothing for use in welding and allied processes (ISO/DIS 11611:2022)	hr	Zaštitna odjeća za uporabu kod zavarivanja i srodnih procesa (ISO/DIS 11611:2022)
prEN 1996-1-2	Eurocode 6 - Design of masonry structures - Part 1-2: General rules - Structural fire design	hr	Eurokod 6 -- Projektiranje zidanih konstrukcija -- Dio 1-2: Opća pravila -- Proračun konstrukcija na djelovanje požara
prEN 12163	Copper and copper alloys - Rod for general purposes	hr	Bakar i legure bakra -- Šipke za opću namjenu

Slika 4 – Prikaz tablice s popisima naslova hrvatskih normativnih dokumenata za objavu u OJ EU-a

U 2022. dostavljeno je oko 340 naslova norma i nacrtu norma na hrvatskome jeziku za objavu u OJ EU-a. Popisi harmoniziranih norma objavljuju se u OJ EU-a u obliku Provedbenih odluka Komisije, a više informacija o harmoniziranim normama dostupno je na mrežnoj stranici http://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/harmonised-standards_hr.

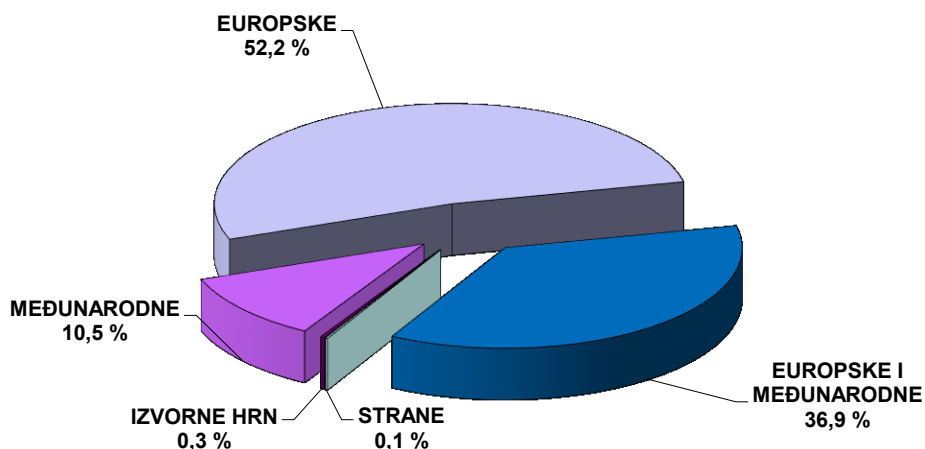
PRILOG I.

Broj	Upućivanje na normu									
1.	EN 71-1:2014+A1:2018 Sigurnost igračkica – 1. dio: Mehanička i fizikalna svojstva									
2.	EN 71-2:2020 Sigurnost igračkica – 2. dio: Zapaljivost									
3.	EN 71-3:2019+A1:2021 Sigurnost igračkica – 3. dio: Otpuštanje određenih elemenata									
4.	EN 71-4:2020 Sigurnost igračkica – 4. dio: Eksperimentalna oprema za kemiju i srodne aktivnosti									
5.	EN 71-5:2015 Sigurnost igračkica – 5. dio: Kemijske igračke (oprema) koje se ne ubrajaju u eksperimentalnu opremu									
6.	EN 71-7:2014+A3:2020 Sigurnost igračkica – 7. dio: Bojila za bojenje prstima – Zahtjevi i metode ispitivanja									
7.	EN 71-8:2018 Sigurnost igračkica – 8. dio: Igračke za fizičku aktivnost u kućanstvu									
8.	EN 71-12:2016 Sigurnost igračkica – 12. dio: N-nitrozamini i prekursori nitrozamina <i>Informativna napomena:</i> Granične vrijednosti iz točke (a) u tablici 2. odredbe 4.2. norme „EN 71-12:2016 Sigurnost igračkica – 12. dio: N-nitrozamini i prekursori N-nitrozamina“ niže su od graničnih vrijednosti koje se moraju poštovati i koje su navedene u dijelu III. točki 8. Priloga II. Direktivi 2009/48/EZ. Konkretno, te su vrijednosti sljedeće:									
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Tvar</th> <th>Norma EN 71-12:2016</th> <th>Direktiva 2009/48/EZ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>N-nitrozamini</td> <td>0,01 mg/kg</td> <td>0,05 mg/kg</td> </tr> <tr> <td>Prekursori N-nitrozamina</td> <td>0,1 mg/kg</td> <td>1 mg/kg.</td> </tr> </tbody> </table>	Tvar	Norma EN 71-12:2016	Direktiva 2009/48/EZ	N-nitrozamini	0,01 mg/kg	0,05 mg/kg	Prekursori N-nitrozamina	0,1 mg/kg	1 mg/kg.
Tvar	Norma EN 71-12:2016	Direktiva 2009/48/EZ								
N-nitrozamini	0,01 mg/kg	0,05 mg/kg								
Prekursori N-nitrozamina	0,1 mg/kg	1 mg/kg.								
9.	EN 71-13:2021 Sigurnost igračkica – 13. dio: Mirisne ploče za igru, kozmetički setovi i setovi za kušanje									
10.	EN 71-14:2018 Sigurnost igračkica – 14. dio: Trampolini za kućnu uporabu									
11.	EN IEC 62115:2020 Električne igračke – Sigurnost EN IEC 62115:2020/A11:2020									

Slika 5 – Naslovi harmoniziranih europskih norma na hrvatskom jeziku objavljeni u OJ EU-a

5.7 Hrvatske norme i drugi normativni dokumenti

Ukupan broj hrvatskih normativnih dokumenata 31. prosinca 2022. bio je 34 052. Od toga prijevodom su prihvaćena 354 normativna dokumenta, 103 su izvorne hrvatske norme, dok je u izvorniku prihvaćeno 33 595 normativnih dokumenata. Na javnoj su raspravi 31. prosinca 2022. bila 2252 prijedloga za prihvaćanje normativnih dokumenata u izvorniku.

Slika 6 – Grafički prikaz hrvatskih norma i drugih normativnih dokumenata prema izvorniku

Tijekom 2022. objavljeno je 1617 novih hrvatskih normativnih dokumenata (uključujući amandmane i ispravke), povučeno je 1512 dokumenata, a za javnu je raspravu objavljeno 1568 dokumenata.

Norme	Broj	Prednorme	Broj	Prednorme	Broj	Tehnički izvještaji	Broj	Upute HZN-a	Broj	Amandmani	Broj	Ispravci	Broj	Nacionalni dodaci	Broj	Tumačenja	Broj
HRN	35	HRS ENV CLC	2	HRS TS CEN	345	HRI TR CEN	357	HRU CEN	1	Amd CEN	115	Ispr CEN	206	NA HRN	57	IS CLC	15
HRN BAS	1			HRS TS CEN ISO	79	HRI TR CEN CLC	4	HRU ETS	4	Amd CEN CLC	3	Ispr CEN CLC	4				
HRN CEN	9922			HRS TS CLC	47	HRI TR CEN CLC ETS	2	HRU ISO	1	Amd CEN ISO	317	Ispr CEN ISO	62				
HRN CEN CLC	208			HRS TS CLC IEC	14	HRI TR CEN ISO	53	HRU ISO IEC	6	Amd CLC	431	Ispr CEN ISO CLC IEC	2				
HRN CEN CLC ETS	1			HRS TS ETS	62	HRI TR CLC	60			Amd CLC IEC	758	Ispr CEN ISO IEC	2				
HRN CEN ISO	5772			HRS TS IEC	12	HRI TR CLC ETS	1			Amd CLC ISO IEC	1	Ispr CLC	221				
HRN CEN ISO CLC	13			HRS TS ISO	44	HRI TR CLC IEC	28			Amd ETS	3	Ispr CLC IEC	205				
HRN CEN ISO CLC IEC	58			HRS TS ISO IEC	12	HRI TR ETS	24			Amd HRN	1	Ispr DIN	1				
HRN CEN ISO IEC	32					HRI TR IEC	29			Amd IEC	12	Ispr ETS	1				
HRN CLC	844					HRI TR ISO	57			Amd ISO	61	Ispr HRN	7				
HRN CLC IEC	5158					HRI TR ISO IEC	9			Amd ISO IEC	11	Ispr ISO	33				
HRN CLC ISO IEC	9									Amd NA HRN	2	Ispr ISO IEC	9				
HRN DIN	48									Amd CEN ISO CLC IEC	1	Ispr NA HRN	1				
HRN ETS	4887											Ispr IEC	2				
HRN IEC	258																
HRN ISO	2929																
HRN ISO IEC	80																
Norme	30255	Prednorme	2	Prednorme	615	Tehnički izvještaji	624	Upute HZN-a	12	Amandmani	1716	Ispravci	756	Nacionalni dodaci	57	Tumačenja	15

Slika 7 – Prikaz hrvatskih normativnih dokumenata prema vrsti dokumenta

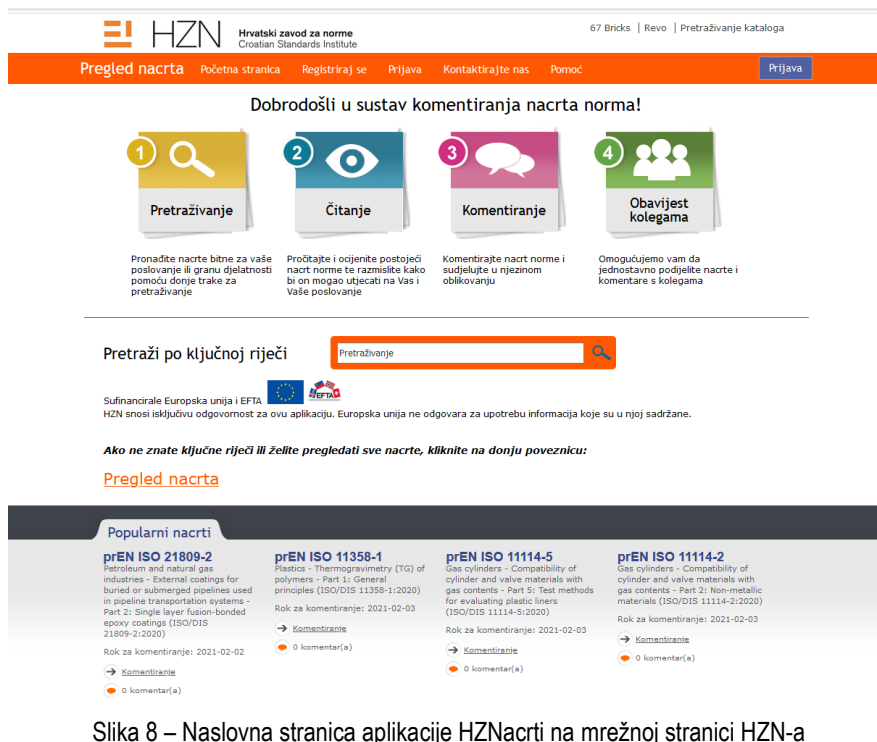
5.7.1 Prihvaćanje i objava normativnih dokumenata

HZN neprekidno prati razvoj norma i drugih normativnih dokumenata na europskoj i međunarodnoj razini. HZN nastoji održati dinamiku prihvaćanja europskih normativnih dokumenata u nacionalni sustav u skladu s dinamikom njihova razvoja na europskoj razini, a u rokovima koje utvrđuju europske normizacijske organizacije CEN i CENELEC.

Budući da se na europskoj razini stalno razvijaju nove norme i drugi normativni dokumenti te preinačuju, povlače i zamjenjuju postojeći, europske organizacije za normizaciju CEN i CENELEC mjesečno objavljuju više od stotinu novih normativnih dokumenata koje je potrebno prihvatiti kao hrvatske. Do kraja 2022. u nacionalni je normizacijski sustav ukupno prihvaćeno 100 % europskih normativnih dokumenata.

HZN, kao član CEN-a i CENELEC-a, obavezan je objavljivati sve nacрте europskih norma i drugih normativnih dokumenata na nacionalnoj razini. HZN objavljuje informacije o hrvatskim nacртima u HZN-ovu e-glasilu koje je dostupno na mrežnoj stranici HZN-a: <http://www.hzn.hr/default.aspx?id=44>.

Tekstovi nacрта norma dostupni su na mrežnoj stranici HZN-a u sustavu HZNacrti, <http://hznlive.67bricks.com/>, a u 2022. u sustav je učitano 936 nacрта.

Slika 8 – Naslovna stranica aplikacije HZNacrti na mrežnoj stranici HZN-a

5.7.2 Tehnička priprema normativnih dokumenata

Hrvatske norme i drugi normativni dokumenti, koji se u hrvatsku normizaciju prihvaćaju u izvorniku, pripremaju se za objavljivanje i distribuciju u Odsjeku za poslove normoteke. Tijekom 2022. u elektroničkome formatu (PDF) na HZN-ov poslužitelj učitano je 1656 hrvatskih norma.

Hrvatske norme i drugi normativni dokumenti, i prijevodi i izvorni, koji se objavljuju na hrvatskome jeziku te izvorni hrvatski normativni dokumenti koji se zbog posebnih zahtjeva prevode i objavljuju na engleskome jeziku, tehnički se pripremaju za objavljivanje i distribuciju te pohranjuju isključivo u elektroničkom obliku (PDF formatu) za distribuciju korisnicima.

Izvršenje aktivnosti tehničke pripreme i grafičkog oblikovanja (prijeloma) normativnih dokumenata te prevođenja i lektoriranja u 2022. bilo je sljedeće:

– ukupno objavljenih norma na hrvatskom jeziku:	51 norma	1940 stranica
– prevođenje normativnih dokumenata		250 kartica
– prevođenje službenih i drugih dokumenata i ostalih tekstova		600 kartica
– lektoriranje engleskih tekstova		120 kartica
– prevođenje i redaktura naslova norma		1300 naslova
– kontrola usklađenosti prijevoda s pravilima normizacijskog rada (EU projekt 2021.–2022.)		725 kartica
– lektoriranje normativnih dokumenata		100 kartica
– lektoriranje naslova norma		1300 naslova
– lektoriranje službenih i drugih dokumenata i ostalih tekstova		224 kartice
– kontrola usklađenosti lekture s pravilima normizacijskog rada (EU projekt 2021.–2022.)		200 kartica

Tablica 5 – Tehnička priprema norma na hrvatskom jeziku za objavu u 2022. godini

R. br.	Oznaka norme	Jezik	HZN e-glasilo
1.	HRN EN 1992-4:2019/NA:2022_hr	hr	1/2022
2.	HRN EN 61557-11:2009	hr	1/2022
3.	HRN EN 61557-16:2015	hr	1/2022
4.	HRN EN ISO 14024:2018	hr	1/2022
5.	HRN EN 1677-1:2009	hr	2/2022
6.	HRN EN 61557-1:2009	hr	2/2022
7.	HRN EN 61557-3:2009	hr	2/2022
8.	HRN EN 61557-6:2009	hr	2/2022
9.	HRN EN 15198:2008	hr	3/2022
10.	HRN EN 50129:2007	hr	3/2022
11.	HRN EN ISO 26000:2020	hr	3/2022
12.	HRN EN 13237:2012	hr	4/2022
13.	HRN EN 1825-1:2005	hr	4/2022
14.	HRN EN 1825-1:2005/AC:2007	hr	4/2022
15.	HRN EN ISO/IEC 17021-1:2015	hr,en	5/2022
16.	HRN EN 13411-1:2009	hr	6/2022
17.	HRN EN 50499:2019	hr	6/2022
18.	HRN EN 50664:2019	hr	6/2022
19.	HRN EN 12162:2009	hr	7/2022
20.	HRN EN 13341:2011	hr	7/2022
21.	HRN EN 15701:2016	hr	7/2022
22.	HRN EN 50129:2007/Ispr.1:2014	hr	7/2022
23.	HRN EN 13869:2016	hr	8/2022
24.	HRN EN 17009:2019	hr	8/2022
25.	HRN EN 564:2015	hr	8/2022
26.	HRN EN ISO 9994:2019	hr	8/2022
27.	HRU ISO/IEC Guide 14:2021	hr	8/2022
28.	HRU ISO/IEC Guide 41:2021	hr	8/2022
29.	HRN DIN 18202:1997	hr	9/2022
30.	HRN EN 1130:2019	hr	9/2022
31.	HRN EN 1130:2019_Ispr.1:2021	hr	9/2022
32.	HRN EN 13924-1:2015	hr	9/2022
33.	HRN EN 13924-2:2014	hr	9/2022
34.	HRN EN 15650:2010	hr	9/2022
35.	HRN 1112:2022	hr	10/2022
36.	HRN EN 16327:2014	hr	10/2022
37.	HRN EN 1846-3:2013	hr	10/2022
38.	HRN EN 301 549 V2.1.2:2018	hr	10/2022
39.	HRN EN 50238-1:2007	hr	10/2022
40.	HRN EN 50238-1:2007/Ispr.1:2016	hr	10/2022
41.	HRN EN 520:2010	hr	10/2022
42.	HRN EN 61557-15:2014	hr	10/2022
43.	HRN EN 13832-2:2018	hr	11/2022
44.	HRN EN 50126-1:2018	hr,en	11/2022
45.	HRN EN 61000-3-3:2013	hr	11/2022

Tablica 5 – Tehnička priprema norma na hrvatskom jeziku za objavu u 2022. godini (nastavak)

46.	HRN EN 61000-3-3:2013/A1:2019	hr	11/2022
47.	HRN EN 61557-7:2009	hr	11/2022
48.	HRN EN IEC 61000-3-2:2019	hr	11/2022
49.	HRN EN ISO 14063:2010	hr	12/2022
50.	HRN EN ISO 6579-1:2017	hr	12/2022
51.	HRN EN ISO 6579-1:2017/A1:2020	hr	12/2022

6. SURADNJA

6.1 Europska i međunarodna suradnja

Austrijski institut za norme (ASI) službeno je posjetio Hrvatski zavod za norme 1. prosinca 2022. godine. Održan je sastanak s predstavnicima HZN-a, a raspravljalo se o temama povezanim s prodajom norma, uslugama distribucije norma, aplikacijama za prodaju norma, autorskim pravima i mogućoj suradnji.

Tijekom 2022. godine HZN je ponovno uspostavio tematske sastanke vezane uz odnose s javnošću s međunarodnim (ISO) i europskim (CEN, CENELEC, ETSI) normizacijskim organizacijama te nacionalnim normirnim tijelima u regiji (Austrijski institut za norme, ASI; Institut za standardizaciju Srbije, ISS; Slovenski institut za standardizaciju, SIST).

6.1.1 Suradnja s organizacijama iz Priloga III. Uredbe (EU) 1025/2012 o europskoj normizaciji

S ciljem boljeg uključivanja interesnih skupina u normizaciju HZN je tijekom 2022. surađivao s organizacijama iz Priloga III. Uredbe (EU) br. 1025/2012 o europskoj normizaciji s kojima je Europska komisija formalizirala partnerstva, a u koje se ubrajaju SBS², ANEC³, ECOS⁴ i ETUC⁵.

U listopadu 2022. godine HZN je sudjelovao u ispitivanju europskog udruženja ETUC (*The European Trade Union Confederation*) s ciljem utvrđivanja najbolje prakse za sudjelovanje društvenih dionika na nacionalnim razinama normizacije.

Tijekom studenoga 2022. godine HZN je posredovao u ispitivanju europskoga udruženja SBS (*Small Business Standards*) s ciljem podizanja svijesti MSP-a o prednostima norma i normizacije. HZN je anketu prosljedio nacionalnim udruženjima MSP-ova (Hrvatska gospodarska komora (HGK), Hrvatska udruga poslodavaca (HUP), Poduzetnički centri i inkubatori i dr.). SBS će rezultate ankete upotrijebiti za poboljšanje odnosa između udruženja MSP-ova i nacionalnih normirnih tijela.

² SBS je udruženje koje predstavlja interese malih i srednjih poduzeća u normizaciji (*Small Business Standards*).

³ ANEC je udruženje koje predstavlja glas europskih potrošača u normizaciji (*The European consumer voice in standardisation*).

⁴ ECOS je europska Ekološka koalicija za normizaciju (*Environmental Coalition on Standards*).

⁵ ETUC je Europska konfederacija sindikata (*Syndicat European Trade Union*).

6.2 Nacionalna suradnja

6.2.1 Suradnja s tijelima državne uprave

Zbog važnosti normizacije kao alata za potporu zakonodavstvu i politikama, HZN surađuje s tijelima državne uprave, posebno u područjima koja su obuhvaćena usklađenim zakonodavstvom Unije.

Tijekom 2022. godine, na zahtjev MINGOR-a ili predstavnika Stalnog predstavništva RH u EU-u, HZN je sudjelovao u izradi nacionalnih stajališta za sastanke Vijeća za konkurentnost (COMPET) i odgovarajuće sastanke Odbora stalnih predstavnika vlada država članica EU-a (COREPER) te referentnih radnih skupina pri Vijeću EU-a. HZN je dao mišljenje za izradu okvirnog stajališta RH na prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 1025/2012 u pogledu odluka europskih organizacija za normizaciju koje se odnose na europske norme i europske normizacijske dokumente.

Tijekom 2022. godine HZN je sudjelovao na 24. i 25. sastanku Odbora za norme (*Committee on Standards, CoS*) pri Europskoj komisiji koji su održani virtualnim putem 19. svibnja i 22. studenoga 2022. godine. Nadležnim tijelima državne uprave prosljeđene su informacije o glasanju država članica na nacрте provedbenih odluka Komisije o zahtjevima za normizaciju kao i informacije o Godišnjem programu rada Unije za europsku normizaciju u kojem se utvrđuju prioriteta Komisije za europsku normizaciju te europske norme čiji razvoj Komisija namjerava tražiti od europskih organizacija za normizaciju.

Tijekom 2022. godine HZN je na zahtjev Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja priredio revidirani popis hrvatskih norma za opću sigurnost proizvoda koji je izrađen u skladu s Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2020/1808. Također, tijekom 2022. godine HZN je na zahtjev Ministarstva mora, prometa i infrastrukture priredio revidirani popis hrvatskih norma iz područja radijske opreme i iz područja elektromagnetske kompatibilnosti.

Tijekom 2022. godine HZN je nastavio suradnju s tijelima državne uprave (Državni inspektorat, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine) u smislu pristupa Repozitoriju hrvatskih norma HRN4You.

HZN je tijekom 2022. godine nastavio suradnju s kontaktnim točkama za proizvode koje su ustrojene u određenim ministarstvima. Na zahtjev Kontaktne točke za proizvode pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (MINGOR) i Kontaktne točke za građevne proizvode pri Ministarstvu prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (MPGI) HZN je davao informacije o primjeni norma u usklađenom (harmoniziranom) i neusklađenom području europskog zakonodavstva.

20. svibnja 2022. godine održan je sastanak s predstavnicima Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (SAFU) o mogućnostima suradnje u pitanjima korištenja sredstava iz europskih fondova za digitalizaciju procesa u HZN-u.

Na zahtjev Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (MINGOR) HZN je u kolovozu 2022. godine imenovao predstavnike u Radnoj skupini za izradu stajališta i mišljenja Republike Hrvatske na Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn održivih proizvoda i stavljanju izvan snage Direktive 2009/125/EZ te prijenos i provedbu Uredbe.

HZN je tijekom 2022. na zahtjev nadležnih tijela državne uprave dao mišljenja o sljedećim zakonodavnim aktima:

- Nacrт prijedloga Zakona o vodi za ljudsku potrošnju (siječanj 2023.; lipanj 2023.)
- Nacrт prijedloga Zakona o službenoj iskaznici (veljača 2023.)
- Godišnje izvješće o jedinstvenom tržištu za 2021. (veljača 2023.)
- Konačni prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva (ožujak 2023.)
- Prijedlog Pravilnika o mjeranju i načinu praćenja rasvjetljenosti okoliša (travanj 2023.; srpanj 2023.)
- Prijedlog Pravilnika o sadržaju, formatu i načinu izrade plana rasvjete i akcijskog plana gradnje i/ili rekonstrukcije vanjske rasvjete (travanj 2023.; srpanj 2023.)
- Nacrт prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi (svibanj 2023.)

- Prijedlog Uredbe o posebnim uvjetima koje moraju ispunjavati ovlaštena tijela za obavljanje poslova ovjeravanja zakonitih mjerila i/ili poslova pripreme zakonitih mjerila za ovjeravanje (listopad 2023.)
- Nacrt konačnog prijedloga Zakona o vodi za ljudsku potrošnju (prosinac 2023.).

6.2.2 Suradnja s gospodarskim i strukovnim udrugama i organizacijama koje predstavljaju različite interesne skupine

Tijekom 2022. godine HZN je provodio aktivnosti kako bi MSP-ovima olakšao pristup normama i normizacijskim procesima na nacionalnoj razini. Redovito je održavan portal za mikro, male i srednje poduzetnike na internetskim stranicama HZN-a te je u skladu sa zahtjevima Uredbe 1025/2012 objavljen izvještaj HZN-a o aktivnostima za MSP za 2022. godinu.

Kako bi se postigla viša razina sudjelovanja MSP-ova u sustavu normizacije, HZN je i tijekom 2022. godine predstavnicima MSP-a, kao i drugim zainteresiranim korisnicima, osigurao mogućnost čitanja i davanja komentara na nacрте norma putem mrežnog sustava za komentiranje nacрта norma (aplikacija HZNacrti).

Zbog sve veće potrebe suradnje s gospodarskim udrugama i promicanja primjene norma, pogotovo s ciljem internacionalizacije poslovanja poduzeća, održani su sastanci predstavnika Hrvatskog zavoda za norme i gospodarskih organizacija.

Između Hrvatskog zavoda za norme i udruge Hrvatskih izvoznika (HIZ) 3. studenog 2022. godine na sastanku održanom u prostorijama HIZ-a dogovorena je mogućnost buduće suradnje za potrebe interesa i zahtjeva hrvatskih izvoznika o informiranju iz područja normizacije. Također je dogovorena mogućnost organizacije besplatnih edukacija, radionica i seminara od strane HZN-a te mogućnost korištenja Središnje baze hrvatskih izvoznika i usluga savjetnika HIZ-a.

Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) i Hrvatski zavod za norme na sastanku održanom 17. studenog 2022. godine u prostorijama HAMAG-BICRO-a dogovorili su suradnju radi podizanja informiranosti poduzetnika o normama i normizaciji.

Tijekom 2022. godine uspostavljena je suradnja s Hrvatskom obrtničkom komorom s ciljem distribucije HZN-ovih vijesti i informacija o normama na mrežnoj stranici Komore i interno prema svim podružnicama i članicama HOK-a.

Tijekom 2022. nastavljena je suradnja sa strukovnim komorama (Hrvatska komora inženjera građevinarstva, Hrvatska komora inženjera elektrotehnike, Hrvatska komora inženjera strojarstva i Hrvatska komora arhitekata), Ministarstvom prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine te Državnim inspektoratom u smislu pristupa članova komora i djelatnika navedenih tijela državne uprave Repozitoriju hrvatskih norma HRN4You.

Povezano sa zastupanjem društvenih interesa u aktivnostima europske i nacionalne normizacije, HZN je zaprimio zamolbu Sindikata kabinskog osoblja zrakoplova za prihvaćanjem europskog tehničkog izvještaja FprCEN/TR 17904, *Kvaliteta zraka u kabini putničkog zrakoplova – Kemijski spojevi*, koji je objavljen kao hrvatski tehnički izvještaj HRI CEN/TR 17904:2022 u HZN-ovu e-glasilu 12/2022. Također, 17. ožujka 2022. godine održan je sastanak s predstavnicima Hrvatskog saveza slijepih (HSS) s ciljem uspostavljanja suradnje i razgovora o mogućnostima sudjelovanja u normizaciji, povezano s prijenosom Direktive (EU) 2019/882 o zahtjevima za pristupačnost proizvoda i usluga u nacionalno zakonodavstvo.

6.2.3 Suradnja s obrazovnim i znanstvenim ustanovama

Hrvatski zavod za norme trajno surađuje s obrazovnim i znanstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj koje u programima svojih studija i u svojem radu upotrebljavaju norme.

Tijekom 2022. godine održana su sljedeća predavanja za studente:

2022-03-31	predavanje za studente Veleučilišta Velika Gorica
2022-04-14	predavanje za studente Građevinskog i arhitektonskog fakulteta u Osijeku
2022-12-12	predavanje za studente Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije u Zagrebu.

7. INFORMATIČKI SUSTAV HZN-a

Informatički i komunikacijski sustav HZN-a sastoji se od 12 poslužitelja, deset fizičkih hostova i dva virtualna hosta te tri fizička diskovna skladišta koja proširuju prostor za pohranu. Središnji dio IS-a HZN-a opremljen je odgovarajućom zaštitom mreže i e-pošte te centraliziranim sustavom za sigurnosno kopiranje poslužitelja (*backup*).

Okosnicu informatičkog i komunikacijskog sustava čini sustav upravljanja procesima u normizacijskom radu koji se odvija u okviru HZN-a, a temelji se na platformi HCL Notes i HCL Domino serveru. Taj je sustav projektiran tako da pokriva sve procese koji se odvijaju u postupku donošenja norma te preuzimanja europskih i međunarodnih norma, osigurava rad tehničkih odbora te sudjelovanje hrvatskih stručnjaka u radu europskih i međunarodnih tehničkih odbora u svim fazama razvoja norma kao što su davanje mišljenja i primjedaba te glasovanje o normativnim dokumentima u svim fazama njihova razvoja. Osim uobičajene razmjene poruka sustav osigurava izravnu povezanost s aplikativnim rješenjima, tj. prihvaćanje i slanje poruka sa svim vrstama priloženih digitalnih dokumenata iz aplikativnog sustava u sustav e-pošte i obrnuto.

Zbog specifičnosti normizacijskog rada i njegova prije svega europskog i međunarodnog karaktera te obveza HZN-a da sudjeluje u tome radu i osigura kompatibilnost toga sustava sa sličnim sustavima europskih (CEN, CENELEC, ETSI) i međunarodnih (ISO, IEC) normizacijskih organizacija, taj je sustav potrebno trajno posuvremenjivati i održavati tako da zadovoljava sve zahtjeve koji proizlaze iz takve suradnje i obveza HZN-a prema međunarodnim i europskim normizacijskim organizacijama.

Sustav HCL Domino/Notes ključni je sustav za poslovanje HZN-a te se za njega na godišnjoj razini ugovara održavanje. Na taj je način omogućena modernizacija sustava i dogradnja novih funkcija te poboljšanje postojećih.

Osim temeljnog normizacijskog rada taj sustav omogućuje odvijanje i drugih procesa kao što su obavješćivanje javnosti o normama i normativnim dokumentima (prije svega trajno posuvremenjivanje kataloga hrvatskih norma na mrežnim stranicama HZN-a), prodaja norma korisnicima, prije svega u Republici Hrvatskoj, te davanje drugih informacija iz područja normizacije korisnicima.

Ugovaranje usluge održavanja i unaprjeđivanja izravno ovisi o dostupnim financijskim sredstvima namijenjenima u tu svrhu.

Mrežna aplikacija koja omogućuje uvid u hrvatske norme (Repozitorij hrvatskih norma HRN4You) neprekidno se posuvremenjuje novim funkcijama i mogućnostima, kako s korisničke tako i s administrativne strane. Cilj je unaprijediti zadovoljstvo korisnika spomenutom aplikacijom, što je ostvarivo kroz poboljšanje upotrebljivosti, pristupačnosti, informacijske arhitekture, vizualnog dizajna i dizajna interakcija. Osim aktivnosti unaprjeđivanja aplikacije neprekidno se provodi administriranje sustava, pruža podrška ključnim korisnicima i, prema potrebi, pojedinim krajnjim korisnicima.

Informatički sustav kojim se osigurava potpora prodaji, e-prodaja, neprekidno se unaprjeđuje novim funkcijama i mogućnostima. Svrha je unaprjeđenja posuvremenjivanje sustava prodaje norma, potpora tom sustavu te

praćenje prodajnog procesa i njegova integracija s ostalim uslugama. U projektu izrade internetske trgovine u suradnji sa Središnjim državnim uredom za razvoj digitalnog društva i Financijskom agencijom pokrenuti su procesi integracije sa sustavom za naplatu e-Pristojbe – Modul korisničkog sučelja za korisnike javnopravnih tijela.

Trajno se unapređuju i mrežne stranice HZN-a (www.hzn.hr) na hrvatskom i engleskom jeziku, na kojima su javnosti dostupni katalog hrvatskih norma i program rada HZN-a sa svim normizacijskim projektima, opće informacije o HZN-u, aktivnostima, tehničkoj infrastrukturi (HZN/TO) i publikacijama. Mrežne stranice HZN-a svakodnevno se posuvremenjuju novim sadržajima i informacijama iz područja normizacije i srodnih djelatnosti. Na stranici se redovito objavljuje službeno HZN-ovo e-glasilo. Također je na godišnjoj razini ugovorena usluga održavanja mrežnog CMS sustava te usluga mrežnog hostinga.

Trajno se provodi cjelovita zaštita informatičkog sustava od računalnih prijetnji. U okviru te aktivnosti također je na godišnjoj razini obnovljena licencija za programsku i strojnu opremu koja se upotrebljava u tu svrhu.

U skladu sa standardnim i općeprihvaćenim sigurnosnim protokolima za provjeru sigurnih mrežnih mjesta obnavljaju se SSL certifikati za sustav mrežnog pristupa repozitoriju HRN i službene mrežne stranice HZN-a.

Redovito se upotrebljavaju i ostala aplikativna rješenja za sljedeće poslovne procese:

- prodaja norma i drugih dokumenata
- financijsko knjigovodstvo
- djelovodni poslovi
- opis i praćenja zaduženja/naplate članarina za članove HZN-a.

Radi ostvarivanja financijskih ušteda i povećanja djelatnosti rada HZN-a, pri čemu ključno značenje ima količina prometa preko interneta i njegova brzina, s pružateljem usluge pristupa internetu svake se godine revidira ugovor radi mogućih korekcija kako bi se postigao optimalan odnos mjesečnih troškova i pružene usluge.

Održavanje strojne opreme (radne stanice, poslužitelji i periferna oprema) te programske opreme bazirane na Microsoft Windows tehnologijama provode isključivo djelatnici HZN-a u vidu preventivnog održavanja. Osim navedenog oblika planskog održavanja u okviru Odsjeka za informatiku HZN-a kroz neprekidni nadzor odnosno monitoring sustava i uređaja također se provodi i drugi oblik planskog održavanja (tzv. prediktivno održavanje) kada se aktivnosti održavanja realiziraju na temelju procjene stanja dijelova strojne opreme ili stanja sustava. U skladu s uočenim poremećajima pokreću se određeni postupci daljnjih popravaka, nabave ili obnavljanja informatičke opreme. U slučaju manjih ispada koji ne zahtijevaju sudjelovanje vanjskih izvođača Odsjek samostalno provodi i sve manje zahtjevne oblike korektivnog održavanja strojne ili programske opreme.

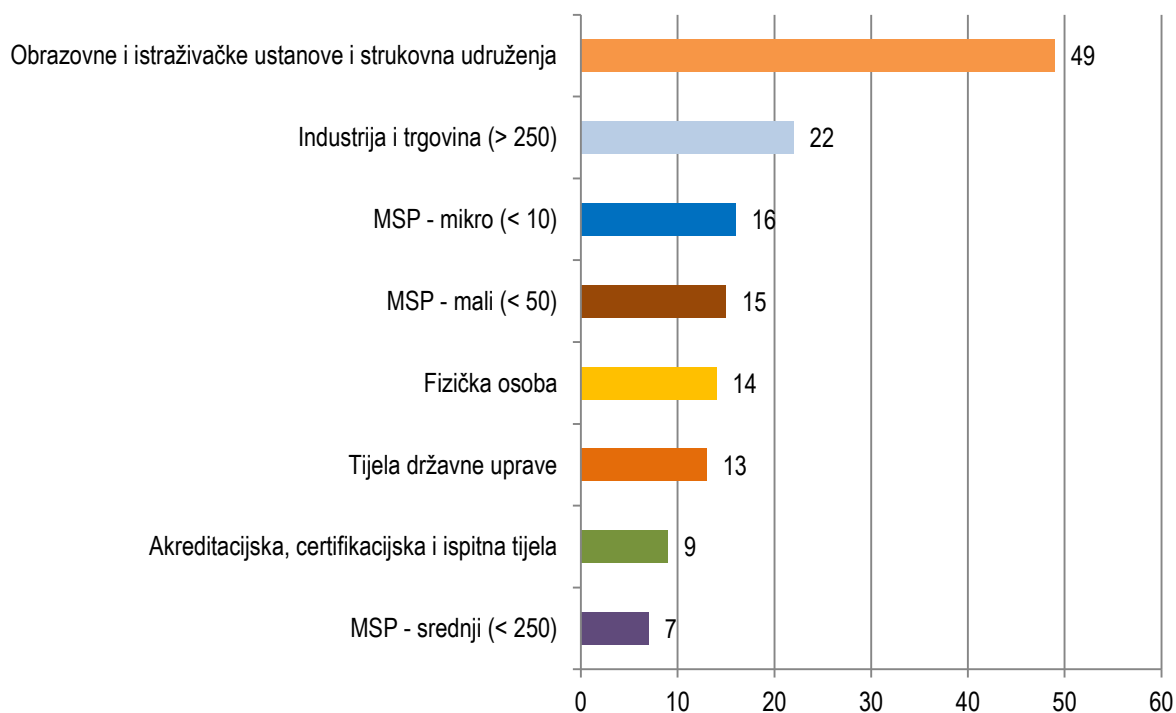
8. INFORMACIJSKE USLUGE I PROIZVODI

8.1 Normoteka i rad s korisnicima

HZN osigurava dostupnost norma te besplatan uvid u norme svim zainteresiranim korisnicima putem poslova Odsjeka poslova normoteke. Normoteka je informacijsko-dokumentacijska središnjica HZN-a koja pohranjuje i održava zbirke norma i drugih normativnih dokumenata te pruža informacijske usluge korisnicima. U fondu normoteke HZN-a kontinuirano se održavaju zbirke hrvatskih (HRN), europskih (CEN, CENELEC), međunarodnih (ISO, IEC), njemačkih (DIN) te američkih granskih norma (ASTM). Svi su važeći normativni dokumenti iz fonda normoteke dostupni u elektroničkom (PDF) formatu. Povučeni normativni dokumenti također su dostupni na uvid, djelomično u tiskanom, a većim dijelom u elektroničkom (PDF) formatu. Korisnicima normoteke osigurana su računala za rad i alati za pretraživanje podataka o normama (NAUTOS, ISHZN). Osim zbirka norma omogućen je i pregled stručnih publikacija iz područja normizacije te odabir usluge informiranja uz naplatu.

Tijekom 2022. normoteku je posjetilo 145 korisnika. Najveći broj posjetitelja normoteke bili su predstavnici obrazovnih, istraživačkih ustanova i strukovnih udruženja, industrije i trgovine, mikro i malih poduzeća te fizičke

osobe. Ostali korisnici normoteke bili su predstavnici tijela državne uprave, akreditacijskih, certifikacijskih i ispitnih tijela te srednje velikih poduzeća (slika 9).

Slika 9 – Struktura korisnika normoteke u 2022.

Tijekom 2022. najveći je interes korisnika bio za uvid i pretraživanje podataka o hrvatskim normama (HRN) iz područja tehnike prijenosa energije, industrije gume i plastike, mjeriteljstva i mjerenja, općih pojmova, nazivlja, normizacije i dokumentacije te konstrukcijskih materijala i gradnje (tablica 6). Znatno interes korisnika vladao je i za uvid u međunarodne (ISO) i američke norme (ASTM).

Tablica 6 – Područja normizacije od najvećeg interesa za korisnike normoteke u 2022.

Oznaka i naziv ICS područja normizacije
ICS 27 Tehnika prijenosa energije i topline
ICS 83 Industrija gume i plastike
ICS 17 Mjeriteljstvo i mjerenje. Fizikalne pojave
ICS 01 Opći pojmovi. Nazivlje. Normizacija. Dokumentacija
ICS 91 Konstrukcijski materijali i gradnja
ICS 97 Oprema za kućanstvo i gospodarska oprema. Zabava. Sport
ICS 75 Naftna tehnologija i srodne tehnologije
ICS 03 Usluge. Ustroj poduzeća, upravljanje i kvaliteta. Administracija. Prijevoz. Sociologija
ICS 77 Metalurgija
ICS 59 Tekstilna i kožarska tehnologija
ICS 13 Okoliš. Zaštita zdravlja. Sigurnost

Broj je korisnika koji posjećuju normoteku radi uvida u norme u odnosu na prethodnu godinu podjednak kao i broj korisnika koji pristupaju normama putem mrežne aplikacije HRN4You. Tijekom 2022. telefonskim putem pruženo je oko 1200 obavijesti o normama, a elektroničkom poštom odgovoreno je na 430 upita (tablica 7).

Tablica 7 – Usluge normoteke u 2022.

Usluga normoteke	Broj
odgovori telefonom	1000
posjetitelji normoteke	145
odgovori e-poštom	430
potvrda o istovjetnosti norma i/ili statusu	15
dozvola za uporabu dijelova norma	3

Najveći broj upita korisnika odnosio se na status, područje primjene ili cijenu norma i drugih normativnih dokumenata. Znatno broj upita odnosio se na podatke o usklađenim (harmoniziranim) normama u okviru provedbe usklađenog zakonodavstva Unije. S ciljem pružanja obavijesti o harmoniziranim normama u Odsjeku poslova normoteke tijekom 2022. redovito su posuvenjenjivani podaci u ISHZN-u, koji omogućuju utvrđivanje veze harmoniziranih norma s nacionalnim zakonodavstvom. Također, određen broj upita odnosio se na norme na koje se upućuje u specifikacijama za javne nabave te na zaštitu autorskog prava na norme. Na zahtjev korisnika tijekom 2022. izdano je 15 potvrda o istovjetnosti, prihvaćanju ili statusu norma i tri dozvole za uporabu dijelova norma u vezi s politikom zaštite autorskog prava i prava intelektualnoga vlasništva.

Tijekom 2022. u Odsjeku poslova normoteke obavljani su i poslovi povezani s održavanjem mrežnih stranica ili aplikacija za korisnike:

- za mrežni katalog hrvatskih norma – U sustav ISHZN upisani su podaci o jeziku, broju stranica i cjenovnom razredu (CR) za 1656 hrvatskih norma. Za norme objavljene na hrvatskom jeziku upisano je i područje primjene kako bi takvi, prošireni podaci o normama bili vidljivi korisnicima.
- za aplikaciju HZNorm – U Odsjeku poslova normoteke pripremljeno je oko 200 radnih dokumenata u elektroničkom obliku uz primjenu vodenog žiga (radi zaštite autorskog prava) za članove tehničkih odbora (HZN/TO).
- za aplikaciju Repozitorij hrvatskih norma, HRN4You – Nazivi datoteka na HZN-ovu poslužitelju usklađeni su s referencijskim oznakama hrvatskih norma u Repozitoriju.
- za aplikaciju HZNacrti – Učitano je i opisano oko 936 nacrti norma za javnu raspravu prema popisima norma koje dostavlja Odsjek za upravljanje informacijama.
- za aplikaciju Alfresco – Učitani su izvornici norma u Word i PDF formatu za potrebe Projekta prevođenja.

Uz pružanje informacijsko-dokumentacijskih usluga djelatnici normoteke sudjelovali su u promotivnim i edukacijskim aktivnostima koje se provode s ciljem boljeg razumijevanja sustava normizacije i promocije primjene norma za različite interesne skupine.

Radi poboljšanja pružanja usluga tijekom godine provedena je analiza zadovoljstva korisnika uslugama normoteke prema kojoj se 96 % korisnika izjasnilo da je u potpunosti zadovoljno pruženim uslugama.

8.1.1 Kontaktna točka za mikro, mala i srednja poduzeća (MSP)

U skladu s ciljevima Uredbe (EU) 1025/2012 o europskoj normizaciji u normoteci HZN-a ustrojena je Kontaktna točka za mikro, mala i srednja poduzeća (MSP) kao referentno mjesto koje MSP-ovima pruža informacije iz područja normizacije. MSP-ovima se omogućuje besplatan uvid u sadržaj norma i područje primjene, stručna pomoć, informiranje o normama telefonom ili e-poštom (msp@hzn.hr), što pridonosi boljem uključivanju poduzetnika u normizacijske aktivnosti s ciljem zastupanja njihovih interesa na nacionalnoj, europskoj i međunarodnoj razini. Tijekom 2022. provedene su aktivnosti kako bi se MSP-ovima olakšao pristup normama i normizacijskim procesima na nacionalnoj razini. Putem aplikacije za komentiranje nacrtu norma (HZNacrti) predstavnicima MSP-a, kao i drugim zainteresiranim korisnicima, osigurana je mogućnost čitanja i davanja komentara na nacrtu norma tijekom javne rasprave. U 2022. u sustav HZNacrti učitano je 936 nacrtu norma.

Tijekom 2022. redovito je održavan portal za MSP-ove na mrežnim stranicama HZN-a (<https://www.hzn.hr/default.aspx?id=18>), na kojem je objavljen izvještaj HZN-a o aktivnostima za MSP-ove za 2022. godinu.

8.1.2 Uspostava i održavanje podataka o hrvatskim normama povezanim s usklađenim europskim zakonodavstvom

U informacijskom sustavu HZN-a djelatnici Odsjeka poslova normoteke prate upućivanja na harmonizirane norme u području usklađenog europskog zakonodavstva, koja se objavljuju u obliku Provedbenih odluka Komisije (*Commission Implementing Decision*) u L seriji Službenog lista Europske unije. Do prosinca 2018. Komisija je upućivanja na harmonizirane norme objavljivala kao Obavijesti Komisije (*Commission communication*) u C seriji Službenog lista EU-a. Podaci u ISHZN-u usklađuju se s podacima u objedinjenim upućivanjima Komisije, u kojima se ponavljaju informacije koje su već objavljene u seriji L ili C Službenog lista EU-a. Službe Komisije ovaj su pregled namijenile isključivo za informativne svrhe te su podaci o harmoniziranim normama u ISHZN-u informativnog karaktera i ne proizvode pravne učinke.

U tablici 8 nalazi se popis uredbi i direktiva novog zakonodavnog okvira s pripadajućim brojem harmoniziranih europskih norma koje su objavljene do 31. prosinca 2022. i koje su preuzete u nacionalni normizacijski sustav.

Tablica 8 – Prikaz broja harmoniziranih europskih norma prihvaćenih za provedbu novog zakonodavnog okvira

Područje direktive/uredbe	Oznaka direktive/uredbe	Broj harmoniziranih norma
1. Niskonaponska oprema (LVD)	2014/35/EU	1037
2. Jednostavne tlačne posude	2014/29/EU	7
3. Sigurnost igračaka	2009/48/EZ	12
4. Građevni proizvodi (CPD/CPR)	Uredba (EU) 305/2011	518
5. Elektromagnetska kompatibilnost (EMC)	2014/30/EU	202
6. Strojevi (MD)	2006/42/EZ	973
7. Osobna zaštitna oprema (PPE)	Uredba (EU) 2016/425	228
8. Neautomatske vage	2014/31/EU	1
9. Medicinski uređaji, aktivni implantabilni medicinski uređaji	90/385/EEZ	53
10. Medicinski proizvodi	Uredba (EU) 2017/745	23
11. Uređaji na plinovita goriva	2009/142/EZ	114
12. Eksplozivi za civilnu uporabu	2014/28/EU	58
13. Medicinski uređaji	93/42/EEZ	297

Područje direktive/uredbe	Oznaka direktive/uredbe	Broj harmoniziranih norma
14. Oprema i zaštitni sustavi za potencijalno eksplozivne atmosfere (ATEX)	2014/34/EU	102
15. Rekreativna plovila	2013/53/EU	74
16. Mjerni instrumenti	2014/32/EU	26
17. Dizala	2014/33/EU	17
18. Tlačna oprema (PED)	2014/68/EU	251
19. Radijska oprema (RED)	2014/53/EU	187
20. Medicinski uređaji, <i>in vitro</i> dijagnostika	98/79/EZ	44
21. <i>In vitro</i> dijagnostički medicinski proizvodi	Uredba (EU) 2017/746	1
22. Ekološki dizajn i označivanje energetske učinkovitosti	Sve direktive i uredbe u području	50
23. Žičare	Uredba (EZ) 2016/424	13
24. Pirotehnički proizvodi	2013/29/EU	24
25. Interoperabilnost željezničkog sustava	2008/57/EZ	205
26. Ambalaža i ambalažni otpad	94/62/EZ	7
27. Poštanske usluge	97/67/EZ	11
28. Kozmetika	Uredba (EZ) 1223/2009	1
29. Ograničavanje uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi (RoHS)	2011/65/EU	2
30. Kemikalije (REACH)	Uredba (EZ) 1907/2006	3
31. Novi zakonodavni okvir i EMAS	Uredba (EZ) 765/2008	37
32. Opća sigurnost proizvoda	2001/95/EZ	78
33. Sustavi bespilotnih zrakoplova i operatori sustava bespilotnih zrakoplova iz trećih zemalja	Uredba (EU) 2019/945	1
34. Pristupačnost internetskih stranica i mobilnih aplikacija javnog sektora	Uredba (EU) 2016/2102	1

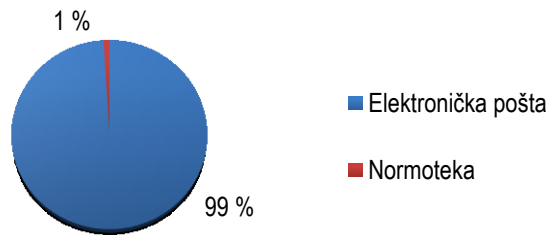
8.2 Marketing i prodaja norma i normativnih dokumenata

8.2.1 Aktivnosti HZN-a u prodaji norma i normativnih dokumenata

Odsjek za prodaju i marketing Hrvatskog zavoda za norme zaprimio je tijekom 2022. više od 2114 upita pisanim putem, a odnose se na dostupnost i kupnju normativnih dokumenata, status normativnih dokumenata, zamjenu za povučene normativne dokumente te druge informacije. Povezano s pismenim upitima, poslana su 2872 odgovora elektroničkim putem i urudžbirano je 1358 predmeta.

Zaprimljeno je:

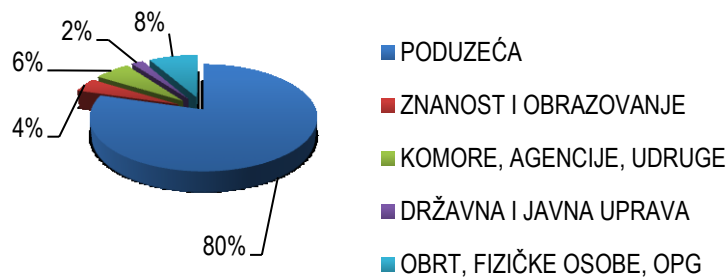
- 1340 upita putem elektroničke pošte
- 18 zahtjeva pristiglih iz normoteke.

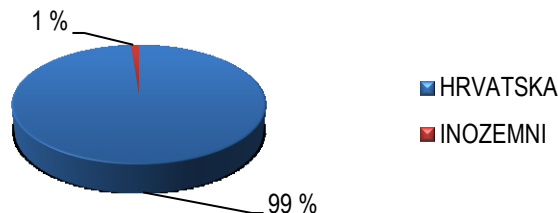
Slika 10 – Struktura zaprimanja upita u 2022.

Znatan dio komunikacije odvija se i telefonom. Komunikacija s korisnicima normativnih dokumenata rezultirala je zaprimanjem ukupno 1358 upita/narudžbi za kupnju normativnih dokumenata ili usluga HZN-a od ukupno 666 kupaca. Struktura kupaca normativnih dokumenata u 2022. prikazana je na slici 11.

U 2022. godini 7 % je manje kupaca u odnosu na 2021. godinu, ali se nije znatnije promijenila struktura kupaca prema djelatnosti.

Slika 11 – Struktura kupaca normativnih dokumenata prema djelatnosti u 2022.

Slika 12 – Odnos kupaca iz Hrvatske i inozemstva

Od 666 kupaca zaprimili smo 1358 upita i ispostavili 1676 predračuna u vrijednosti od 3.018.495,01 kune. Vrijednost nerealiziranih predračuna iznosi 308.456,46 kuna, odnosno otprilike 10 % od ukupnog broja izdanih predračuna. Broj nerealiziranih predračuna svake se godine smanjuje.

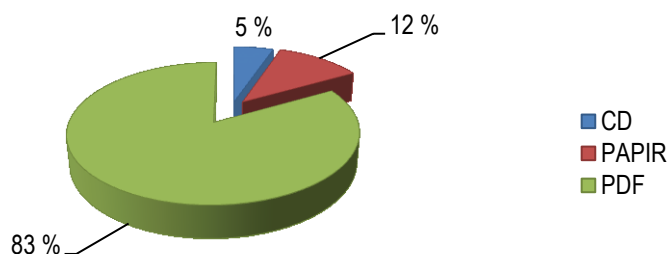
Ako HZN ne može posredovati u nabavi određenih stranih normativnih dokumenata, kupcima uvijek dostavlja informacije o tome gdje mogu naručiti normativni dokument, odnosno upućuje ih na inozemne izdavače, i to pisanim i telefonskim putem.

Od 1. ožujka 2009. HZN štiti normativne dokumente koje isporučuje u tiskanom i/ili elektroničkom obliku s pomoću vodenog žiga kako bi označio zakonitog nositelja licencije u skladu s odobrenjem međunarodnih organizacija ISO-a i IEC-a.

Normativni dokumenti kupljeni u elektroničkom izdanju (format PDF) od 23. ožujka 2020. dostavljaju se osim na CD-ROM-u i putem elektroničke pošte. Zbog pandemije bolesti COVID-19 Hrvatski zavod za norme prilagodio se situaciji te je tada radom od kuće omogućena dostava kupljenih norma putem elektroničke pošte. Iz podatka prikazanog u grafikonu (slika 13) vidljivo je da su kupci prihvatili kupnju norma s dostavom putem elektroničke pošte. Stoga je opravdana nova organizacija rada i nakon rada od kuće zbog pandemije bolesti COVID-19. Ostali

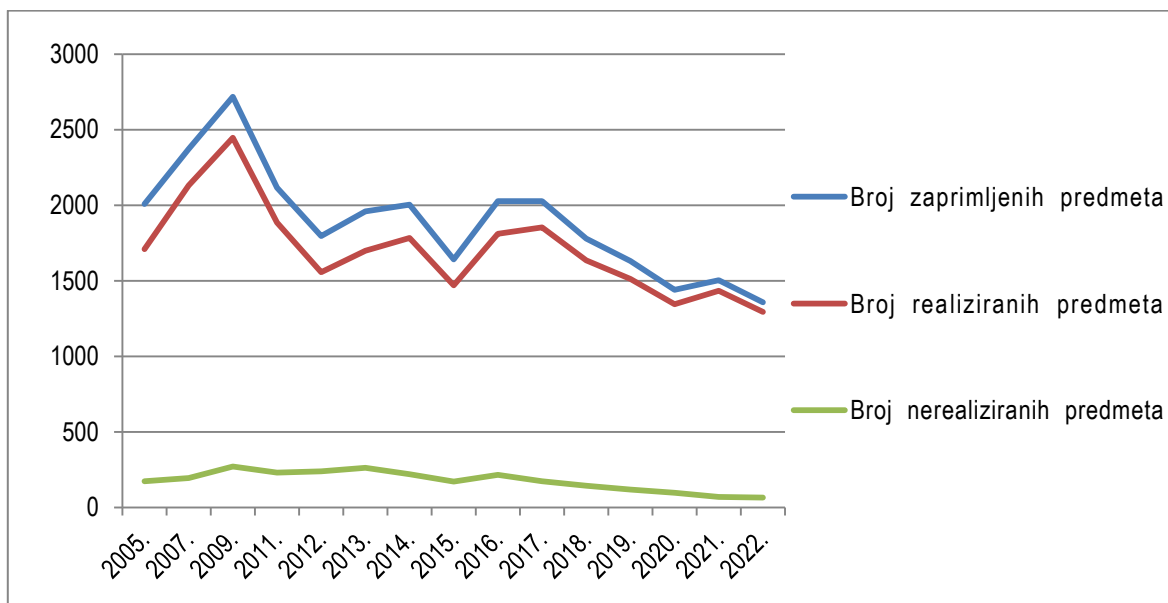
nacionalni i/ili granski normativni dokumenti koje distribuira HZN (ASTM, BS, DIN, VDE, SIST i dr.) dostupni su isključivo u tiskanom izdanju.

U 2022. isporuka kupljenih normativnih dokumenata putem e-pošte iznosila je 83 %. U odnosu na prethodne godine, kada je udio isporuke na CD-u bio primaran, primjećujemo da se kupci odlučuju ili za dostavu norma tiskanih na papiru ili dostavu dokumenata u formatu PDF putem elektroničke pošte. Udio kupljenih norma na CD-u i dalje se smanjuje.

Slika 13 – Prikaz omjera prodanih normativnih dokumenata prema mediju u 2022.

Podaci zaprimljenih, realiziranih i nerealiziranih predmeta od 2005. do 2022. prikazani su grafički na slici 14.

Slika 14 – Prikaz odnosa zaprimljenih, realiziranih i nerealiziranih predmeta od 2005. do 2022.

Ukupna vrijednost prodaje u 2022. za 1517 izdanih računa iznosi 2.708.265,71 kunu, što je u odnosu na 2021., kada je izdan 1661 račun u vrijednosti 2.539.308,15 kuna, povećanje prihoda 7 %.

Prihodi od pretplata za pristup Repozitoriju hrvatskih norma – HRN4You u 2022. godini iznosili su 644.648,64 kune, što je 1,5 % više nego u 2021., kada su iznosili 636.665,20 kuna.

U tablici 9 prikazano je povećanje ili smanjenje prihoda od prodaje u 2022. godini za osnovne usluge HZN-a u odnosu na prethodnu godinu.

Tablica 9 – Prikaz prihoda za osnovne usluge u odnosu na prethodnu godinu

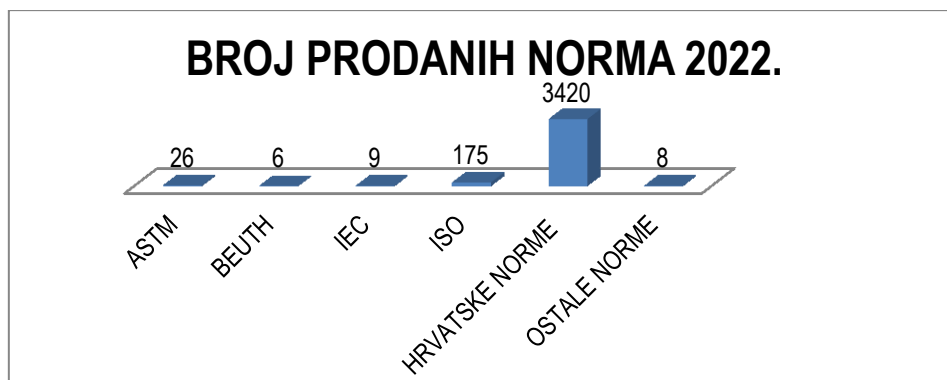
STRUKTURA PRIHODA	Vrijednost prodaje u 2021. (HRK)	Vrijednost prodaje u 2022. (HRK)	POSTOTAK UVEĆANJA/SMANJENJA U ODNOSU NA PRETHODNU GODINU
NORME/REPOZITORIJ	1.841.565,00	1.718.221,00	- 7 %
ČLANARINA	683.600,00	976.500,00	43 %
OSTALO	14.143,00	13.545,00	- 4 %
UKUPNO	2.539.308,00	2.708.266,00	7 %

U tablici 10 prikazana je detaljna struktura ukupnih prihoda prema izdanim računima u 2022. godini. U navedenoj strukturi prihodi ostvareni po osnovi prodaje norma nešto su niži nego prethodne godine i iznose 33 % udjela, dok je udio za uplate izvršene po osnovi naplate godišnje članarine viši 10 %. Povećanje udjela članarina posljedica je naplata pune članarine bez popusta.

Tablica 10 – Struktura ukupnih prihoda prema izdanim računima u 2022.

Proizvod ili usluga	Iznos (kn)	Iznos (%)	
HRN, HRS, HRI i dr.	887.220,99	32,76	
ISO	152.465,28	5,63	
IEC	10.732,97	0,40	
Norme i drugi normativni dokumenti	DIN	2.993,90	0,11
	BSI	4.945,84	0,18
	ASTM	9.815,15	0,36
	Ostali normativni dokumenti i publikacije (VDI, SIST, BAS, ÖNORM i dr.)	5.397,89	0,20
Pretplata za pristup Repozitoriju hrvatskih norma – HRN4You	644.648,64	23,81	
Članarina	976.500,00	36,06	
Ostale usluge	Trošak otpreme, inozemne poštarine, troškovi špedicije i carinjenja, usluga dodjele međunarodne oznake proizvođača vozila (WMI), licencije	13.545,05	0,50
UKUPNO	2.708.266,00	100,00	

U 2022. prodana su 3644 normativna dokumenta u vrijednosti od 1.073.572,00 kune. U strukturi ukupno prodanih norma hrvatske norme iznose 94 %, jednako kao i proteklih godina. Od ukupnog broja prodanih norma 351 norma prodana je na hrvatskom jeziku ili u višejezičnom izdanju koje uključuje i hrvatski jezik. U ukupnom broju prodanih norma udio prodanih norma na hrvatskom jeziku iznosi 10 %, što je 3 % više nego prethodne godine.

Slika 15 – Broj prodanih norma prema izvorniku u 2022.

Tablica 11 – Popis deset najprodavanijih norma u 2022. prema broju prodanih primjeraka

R. br.	Oznaka norme	Naslov	Količina (kom.)	Iznos (kn)
1.	HRN EN ISO 9001:2015	Sustavi upravljanja kvalitetom – Zahtjevi (ISO 9001:2015; EN ISO 9001:2015)	46	17.231,00
2.	HRN EN ISO 4833-1:2013/A1:2022	Mikrobiologija u lancu hrane – Horizontalna metoda za određivanje broja mikroorganizama – 1. dio: Određivanje broja kolonija pri 30 °C tehnikom zalijevanja podloge – Amandman 1: Pojašnjenje područja primjene (ISO 4833-1:2013/Amd 1:2022; EN ISO 4833-1:2013/A1:2022)	22	2.900,00
3.	HRN EN ISO 4833-2:2013/A1:2022	Mikrobiologija u lancu hrane – Horizontalna metoda za određivanje broja mikroorganizama – 2. dio: Određivanje broja kolonija pri 30 °C tehnikom nasađivanja na površinu podloge – Amandman 1: Pojašnjenje područja primjene (ISO 4833-2:2013/Amd 1:2022; EN ISO 4833-2:2013/A1:2022)	22	2.900,00
4.	HRN EN ISO 14001:2015	Sustavi upravljanja okolišem – Zahtjevi s uputama za uporabu (ISO 14001:2015; EN ISO 14001:2015)	21	10.278,00
5.	HRN EN ISO 5667-1:2022	Kvaliteta vode – Uzorkovanje – 1. dio: Smjernice za osmišljavanje programa uzorkovanja i tehnike uzorkovanja (ISO 5667-1:2020; EN ISO 5667-1:2022)	19	6.336,00
6.	HRN EN ISO 19011:2018	Smjernice za provođenje audita sustava upravljanja (ISO 19011:2018; EN ISO 19011:2018)	17	5.550,00
7.	HRN EN ISO 6888-1:2021	Mikrobiologija u lancu hrane – Horizontalna metoda određivanja broja koagulaza-pozitivnih stafilocoka (Staphylococcus aureus i ostale vrste) – 1. dio: Postupak primjene Baird-Parker agara (ISO 6888-1:2021; EN ISO 6888-1:2021)	16	3.796,00
8.	HRN EN 933-9:2022	Ispitivanja geometrijskih svojstava agregata – 9. dio: Procjena sitnih čestica – Ispitivanje metilenskim modrilom (EN 933-9:2022)	15	3.337,00
9.	HRN EN ISO 22716:2008	Kozmetika – Dobra proizvođačka praksa (DPP) – Smjernice za dobru proizvođačku praksu (ISO 22716:2007, ispravljena verzija 2008-05-15; EN ISO 22716:2007)	15	5.254,00
10.	HRN EN ISO/IEC 27001:2017	Informacijska tehnologija – Sigurnosne tehnike – Sustavi upravljanja informacijskom sigurnošću – Zahtjevi (ISO/IEC 27001:2013 uključujući Ispravak 1:2014 i Ispravak 2:2015; EN ISO/IEC 27001:2017)	15	4.270,00

8.2.2 Osiguravanje dostupnosti i prodaja stranih norma

U 2022. nastavljena je suradnja HZN-a s međunarodnim organizacijama za normizaciju (ISO, IEC) i nekim nacionalnim normirnim tijelima (DIN, BSI) te američkom granskom organizacijom (ASTM) u skladu s potpisanim ugovorima.

Potreba korisnika u Republici Hrvatskoj za stranim normativnim dokumentima za koje HZN nema potpisane ugovore o njihovoj distribuciji i dalje postoji. Za nabavu stranih normativnih dokumenata (ANSI, IEEE, NFPA, VDI, IP i dr.) nastavljena je suradnja s danskim normirnim tijelom Danish Standards (DS). Odabir DS-a za nabavu stranih normativnih dokumenata opravdan je izbor zbog njihovih ekonomski najpovoljnijih uvjeta.

Postotak prodanih hrvatskih normativnih dokumenata iznosi 94 % od ukupnog broja prodanih normativnih dokumenata u 2022. godini. Od 2011. do danas udio hrvatskih normativnih dokumenata u ukupnom broju prodanih normativnih dokumenata iznosi više od 90 % (tablica 12).

Tablica 12 – Prodaja normativnih dokumenata prema izvorniku od 2005. do 2022.

	2005.	2007.	2009.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
HRN	4865	7457	9830	6409	5168	6543	8774	5132	5396	5501	4240	4172	3826	3942	3420
ISO	594	549	328	208	172	188	298	187	171	180	119	139	124	119	175
IEC	251	242	123	68	50	28	49	12	30	32	22	5	12	17	9
prEN	130	69	11	15	11	6	11	5	12	1	2	3	1	0	4
DIN	447	447	141	140	42	31	74	25	39	44	43	33	16	33	5
BS	73	72	47	24	27	36	48	0	5	4	3	2	0	2	2
ASTM	61	61	72	64	103	90	61	30	39	40	22	28	21	46	26
PUBLIKACIJE (HR)	585	30	25	4	2	4	10	7	2	3	2	2	0	0	0
OSTALO	100	687	146	157	66	65	66	28	24	21	8	12	16	4	3
UKUPNO	7106	9617	10723	7089	5641	7052	9391	5426	5724	5826	4461	4396	4016	4163	3644

8.2.3 Marketinške aktivnosti

Na mrežnim stranicama HZN-a i e-glasilu HZN-a promiču se norme objavom informacija o njihovu prihvaćanju i izdanjima norma na hrvatskom jeziku za koje je izražen velik interes kupaca na tržištu. Tijekom 2022. izravnim marketinškim pristupom i poduzetim radnjama usmeno je informirano više od 25 zainteresiranih kupaca, što je rezultiralo kupnjom tih norma.

Dio aktivnosti bio je popraćen objavom informacija o odgovarajućim normama, promotivnim popustima i objavom digitalnih materijala:

- Nove ISO-ove smjernice za neto nulte emisije IWA 42
- Godišnja skupština ISO-a otvorena uz rekordnih 5000 sudionika iz cijelog svijeta
- Upute za potrošače dostupne i na hrvatskome jeziku
- HRU ISO/IEC Guide 14:2021, *Proizvodi i povezane usluge Obavijesti za potrošače (ISO/IEC Guide 14:2018)*
- HRU ISO/IEC Guide 41:2021, *Ambalaža – Preporuke za ispunjavanje potreba potrošača (ISO/IEC Guide 41:2018)*
- Međunarodni dan žena i djevojaka u znanosti.

Početak 2019. HZN je osigurao besplatan pristup normativnim dokumentima o elektroničkom računu koji je sponzorirala Europska komisija te su na taj način realizirana tri zahtjeva korisnika u 2022. godini.

Od kolovoza do prosinca 2022. godine odvijale su se aktivnosti pripreme prodajne aplikacije za uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj. Tijekom prve polovice 2022. godine kao priprema za nadolazeće promjene pripremljen je Cjenik norma i usluga u HZN-u koji je prihvaćen na 10. sjednici UV-a. Osim usklađivanja cijena s tečajem konverzije 1 EUR = 7,53450 HRK u Cjenik su dodane nove usluge.

8.3 Dodjela registracijskih brojeva

U HZN-u se provode i postupci dodjele registracijskog broja za izdavače kartica (IIN) (u skladu s normom ISO/IEC 7812, *Identification cards – Identification of issuers*), dodjele registracijskog broja za proizvođače vozila i dijelova vozila (WMI, WPMI) (u skladu s normama HRN ISO 3780:2011, *Cestovna vozila – Međunarodni identifikacijski kod proizvođača (ISO 3780:2009)* i HRN ISO 4100:1998, *Cestovna vozila – Međunarodna oznaka proizvođača dijelova (ISO 4100:1980)*) i dodjele registracijskog broja davatelja programskih usluga za smart kartice (RID) (prema normi ISO/IEC 7816-5:2004, *Identification cards – Integrated circuit cards – Part 5: Registration of application providers*).

Tijekom 2022. provedeno je šest postupaka dodjele registracijskog broja za proizvođače vozila (WMI) i četiri postupka dodjele registracijskog broja za proizvođače dijelova vozila (WPMI).

U HZN-u se održavaju registri dodijeljenih registracijskih brojeva za Republiku Hrvatsku koji su javno dostupni na mrežnim stranicama HZN-a.

8.4 Informacijska središnjica prema Sporazumu WTO/TBT

Zaključkom Vlade RH od 21. listopada 2010. HZN je određen nacionalnim notifikacijskim tijelom u smislu Sporazuma o tehničkim zaprekama u trgovini (TBT) pri Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (WTO). Obavješćivanje svih tijela državne uprave o notifikacijama tehničkih propisa ostalih članica Svjetske trgovinske organizacije provodi se radi pravodobnog reagiranja relevantnih tijela, čime se treba spriječiti stvaranje zapreka u trgovini odnosno moguća šteta za hrvatski izvoz.

Tijekom 2022. nijedno ministarstvo ili državna upravna organizacija nisu dostavili zahtjev za notifikacijom tehničkog propisa.

U okviru svojih zadataka Informativna središnjica WTO/TBT-a u 2022. odgovorila je na desetak inozemnih i tuzemnih upita o hrvatskim normama, hrvatskim tehničkim propisima, certificiranju proizvoda i laboratorija za ispitivanje te o drugim temama.

8.5 Mrežne stranice

Mrežne stranice HZN-a uređuju se, održavaju i dopunjavaju u Odsjeku za izdavaštvo u skladu s obvezama HZN-a prema europskim normizacijskim organizacijama, Uredbi o europskoj normizaciji te važećim propisima RH koji su primjenjivi na HZN.

8.6 Službeno glasilo HZN-a

HZN-ovo e-glasilo izdaje se jedanput mjesečno. Od broja 6/2008 izdaje se isključivo u elektroničkom obliku (u formatu PDF) i besplatno je dostupno na službenim mrežnim stranicama HZN-a (www.hzn.hr) te na stranicama Repozitorija hrvatskih norma – HRN4you (<https://repozitorij.hzn.hr/hr/group/7/HZN+e-Glasilo>).

Službeno glasilo HZN-a sastoji se od dviju cjelina:

1. osnovni dio glasila sa stručnim člancima i obavijestima i
2. Oglasnik za normativne dokumente u kojem se objavljuju obavijesti o hrvatskim normama te obavijesti o drugim dokumentima s područja normizacije.

Tijekom 2022. izdano je 12 brojeva HZN-ova e-glasila. Ukupno je objavljeno 237 stranica članaka, obavijesti o radu međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju, novosti iz HZN-a i drugih zanimljivosti te 683 stranice Oglasnika za normativne dokumente.

U Oglasniku za normativne dokumente objavljuju se rezultati hrvatske normizacije:

- hrvatske norme
- nacrti hrvatskih norma
- prijedlozi za prihvaćanje stranih norma u izvorniku
- povučene hrvatske norme
- povučeni nacrti hrvatskih norma
- ispravci hrvatskih norma
- naslovi objavljenih hrvatskih norma na hrvatskom jeziku
- drugi normativni dokumenti
- opća izdanja HZN-a
- prijevodi hrvatskih normativnih dokumenata.

Osim rezultata hrvatske normizacije u Oglasniku za normativne dokumente objavljuju se i rezultati međunarodne i europske normizacije.

8.7 Službena, informativna i promotivna izdanja

HZN publikacije povezane s primjenom norma te različite promotivne publikacije objavljuju se na [mrežnim stranicama HZN-a](#).

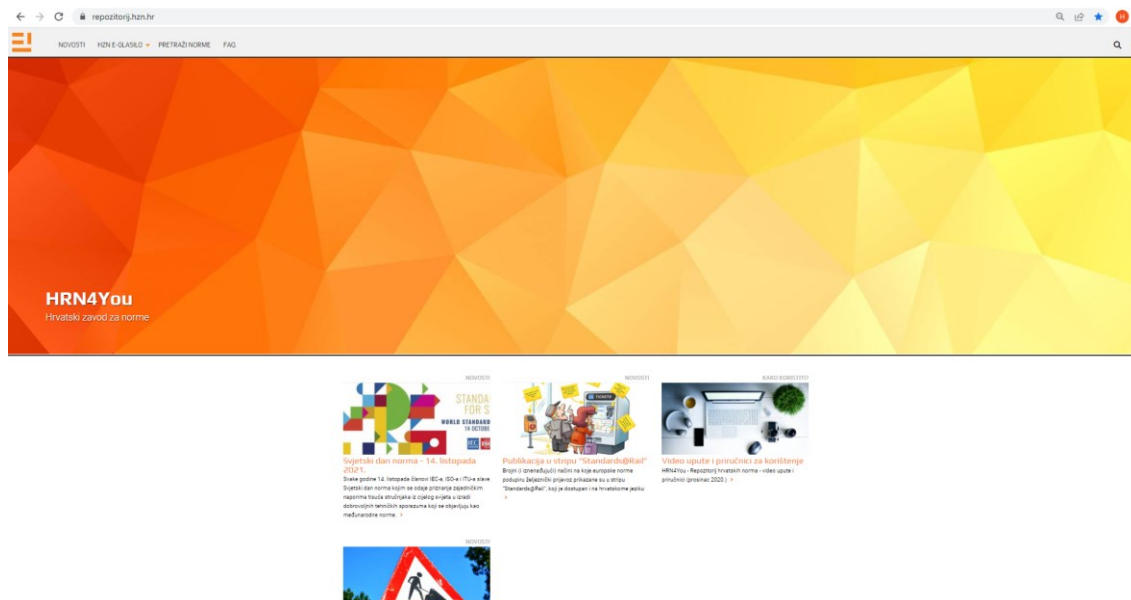
8.8 Repozitorij hrvatskih norma – HRN4You

Repozitorij hrvatskih norma – HRN4You digitalna je zbirka hrvatskih norma i drugih normativnih dokumenata nastalih kao rezultat normizacijskog procesa. Repozitorij je mrežna aplikacija koja trenutačno sadržava više od 52 000 hrvatskih norma (vrijedećih i povučenih) i drugih normativnih dokumenata koji su trajno dostupni na internetu. Na dokumentima koji su dostupni putem Repozitorija poduzete su mjere zaštite autorskog prava na norme te su dostupni isključivo za čitanje. Repozitorij je namijenjen članovima strukovnih komora, organizacijama s većim brojem zaposlenih, strukovnim udrugama i društvima s većim brojem članova, tijelima državne uprave i sličnim organizacijama čiji članovi ili zaposlenici upotrebljavaju norme u svakodnevnom radu, obavljaju upravne radnje, nadzorno-tehničke poslove uz primjenu norma i sl.

Potpisivanjem sporazuma s HZN-om omogućuje se pristup cjelokupnoj zbirci hrvatskih norma i drugih normativnih dokumenata.

Cijena pristupa Repozitoriju hrvatskih norma i drugih normativnih dokumenata – HRN4You ovisi o:

- trenutačnoj vrijednosti zbirke hrvatskih norma i normativnih dokumenata
- ukupnom broju hrvatskih norma u zbirci
- broju korisnika koji pristupaju Repozitoriju
- trajanju uporabe Repozitorija (6 mjeseci / 1 godina).

Slika 16 – Prikaz početne stranice Repozitorija hrvatskih norma – HRN4You

Tijekom godine nastavljeno je održavanje Repozitorija hrvatskih norma pod nazivom HRN4You te su obnovljeni sporazumi s korisnicima s kojima su već prije potpisani, o čemu se više podataka nalazi u sljedećoj tablici. Korisnici Repozitorija izvršili su u 2022. godini 68 087 pregleda. O normama u Repozitoriju brine se normoteka HZN-a, koja pruža i podršku korisnicima pri pristupu zbirci hrvatskih norma i ostalih normativnih dokumenata te ih savjetuje u pitanjima autorskih prava i izdanja ili statusa dokumenata. Povezano s objavom HZN-ova e-glasila, koje izlazi 12 puta godišnje i u kojemu se objavljuju nove hrvatske norme, broj je norma dostupnih u Repozitoriju tijekom 2022. uvećan za 1617 hrvatskih normativnih dokumenata.

Tijekom 2022. u Repozitorij hrvatskih norma pristupilo je 2625 korisnika koji su izvršili 68 087 pregleda norma.

Tablica 13 – Korisnici i uporaba Repozitorija hrvatskih norma HRN4You u 2022.

Korisnici Repozitorija HRN4You	Broj korisnika koji je pristupio normama	Broj preuzimanja	Broj pregleda	Broj pregledanih norma
Hrvatska komora inženjera elektrotehnike (HKIE)	590	12405	15756	2828
Hrvatska komora inženjera građevinarstva (HKIG)	1251	26584	37996	3905
Hrvatska komora arhitekata (HKA)	288	2739	2745	1092
Hrvatska komora inženjera strojarstva (HKIS)	343	7258	8763	2871
Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (MPGI)	10	234	182	134
Državni inspektorat	37	558	464	294
HZN-ovi djelatnici	30	1647	1736	743
Ostali + promotivni pristup	76	1353	445	759

Trenutna verzija Repozitorija puštena je u produkciju u siječnju 2021. i dostupna je na mrežnoj adresi <https://repozitorij.hzn.hr>.

Omogućavanje pristupa normama putem Repozitorija hrvatskih norma sigurno je jedan od razloga manjeg broja prodanih hrvatskih norma i normativnih dokumenata, pogotovo iz područja graditeljstva, ali ovom vrstom usluge, odnosno e-alata Hrvatski zavod za norme ostvario je višestruke koristi.

Repozitorij hrvatskih norma – HRN4You korisnici su dobro prihvatili. Repozitorij hrvatskih norma pridonosi usavršavanju stručnjaka, povećanju kvalitete rada te poticanju svijesti o važnosti i ulozi normizacije na svim razinama. U adresar nove verzije Repozitorija hrvatskih norma upisano je više od 9400 korisnika.

9. PROMOTIVNE I EDUKACIJSKE AKTIVNOSTI

9.1 Aktivnosti u promicanju normizacije

Komunikacijski ciljevi u 2022. godini u prvom su redu bili usmjereni na:

- brigu o imidžu HZN-a jačanjem odnosa s medijima slanjem redovitih objava, komunikacijom s medijima, brifinzima s medijima, komunikacijom s urednicima, slanjem priopćenja za javnost
- otvoreni pristup na svim komunikacijskim kanalima
- približavanje digitalnim medijima
- prikaz sveprisutnosti i korisnosti norma u privatnom i poslovnom okružju.

HZN je uspio ostvariti postavljene ciljeve jačanja povjerenja javnosti te razvoja pozitivnog imidža u medijima i među svojim partnerima. Tijekom 2022. godine provedene su brojne aktivnosti s ciljem promicanja normizacije i povećanja vidljivosti aktivnosti HZN-a u medijima. Za predstavljanje i jačanje vidljivosti HZN-a korištene su stručne teme, različite novinarske forme i medijski digitalni alati, npr. podcasti i videointervjui. Objavljeni su članci u tjedniku *Lider*, intervjui na portalu *Privredni.hr*, otvoren je profil HZN-a na društvenoj mreži LinkedIn, ravnatelj HZN-a gostovao je na Radiju *Sljeme* te Hrvatskoj radioteleviziji i dr.

S ciljem promicanja rada u tehničkim odborima HZN-a u HZN-ovu e-glasilu objavljena su dva intervjua s predsjednikom HZN/TO 582, *Informacijska sigurnost i upravljanje kontinuitetom poslovanja*, i s članicom odbora HZN/TO 551, *Gradnja*.

Prigodom obilježavanja Dana mikro, malih i srednjih poduzetnika 27. lipnja 2022. godine HZN je organizirao Dan otvorenih vrata HZN-a s ciljem promicanja važnosti sudjelovanja mikro, malih i srednjih poduzetnika u normizaciji. Također, 1. prosinca 2022. godine Danom otvorenih vrata HZN-a obilježen je i Europski tjedan malog i srednjeg poduzetništva (*European SME Week*). Cilj događanja bio je informiranje poduzetnika o radu HZN-a i uslugama Kontaktna točka za mikro, mala i srednja poduzeća koja je uspostavljena u normoteci HZN-a.

Prigodom Svjetskog dana norma 14. listopada 2022. godine HZN je uputio priopćenje hrvatskoj javnosti putem mrežnih stranica HZN-a u kojem je prenesena poruka svjetskih organizacija za normizaciju ISO-a, IEC-a i ITU-a pod naslovom „Zajednička vizija za bolji svijet” – *napredak za planet i ljude uz norme*. Također, prigodom Svjetskog dana norma ravnatelj HZN-a dao je izjavu za poslovni tjednik *Lider* (Svjetski dan norma: Zajednička vizija za bolji svijet (lidermedia.hr)), za Radio *Sljeme* te je gostovao u emisiji HRT-a *Dobro jutro, Hrvatska*.

Tijekom 2022. godine u radijskoj emisiji „S mjerom”, koja se emitira svakog radnog dana na Hrvatskom radiju, a nastala je radi popularizacije područja mjeriteljstva, akreditacije i normizacije, emitiraju se emisije temeljene na priložima čiji su autori i djelatnici HZN-a.

10. EUROPSKI PROJEKTI

10.1 Projekt prevođenja harmoniziranih europskih norma na hrvatski jezik (SA/CEN/2021-02 i SA/CLC/2021-02)

Projekt izvornoga naslova *Translation of European standardization documents into Community languages* nastao je u suradnji EK-a i Središnje uprave CEN-a i CENELEC-a (CCMC), a na temelju Okvirnih partnerskih sporazuma te Posebnih sporazuma. Uporište za projekt je Uredba (EU) br. 1025/2012 o europskoj normizaciji, a uz Hrvatski zavod za norme u projektu SA/CEN/2021-02 od 2021. do 2022. sudjeluju 22 nacionalna normirna tijela, dok u projektu SA/CLC/2021-02 sudjeluje 19 nacionalnih normiranih tijela. Projekt traje od 1. siječnja 2021. i završava 31. prosinca 2023. godine. Struktura financiranja projekta određena je tako da EK financira 75 % troškova podugovaranja, a u stopostotnom iznosu *in-house* prihvatljive aktivnosti (prevođenje, stručna redakтура i lektura). U 2022. godini prevedeno je 15 norma.

Za prevođenje, stručnu redakтуру i lekturu podugovorena je prevoditeljska agencija. HZN je na ovome projektu suradnju uvjetovao uporabom alata za računalno potpomognuto prevođenje (TRADOS) kako bi, osim konačnih prijevoda norma, prijevodnu memoriju prevedenih dokumenata mogao upotrebljavati kao podlogu za buduće prijevode. Prednost je navedenog pristupa povećanje učinkovitosti prevođenja u HZN-u u budućnosti te uspostavljanje ujednačenosti prijevoda s pomoću ujednačene terminologije.

Strateška odrednica Europske unije u ovom projektu bila je pojačana potpora poduzećima, prije svega malim i srednjim, u smislu razumijevanja i primjene europskih norma.

11. POSLOVANJE HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

11.1 Ljudski potencijali

Na dan 1. siječnja 2022. u HZN-u bio je zaposlen 51 službenik na neodređeno vrijeme.

Na dan 31. prosinca 2022. u HZN-u bilo je zaposleno 50 službenika na neodređeno vrijeme, prosječne starosti 50 godina. Jedna je službenica u statusu mirovanja radnog odnosa te nije dio analiziranih podataka.

Prema zastupljenosti spolova žene su činile 70 %, a muškarci 30 % službenika.

11.1.1 Izobrazba djelatnika HZN-a

U 2022. za djelatnike HZN-a, u prvome redu za tehničke tajnike, organiziran je prijenos sljedećih mrežnih seminara za tajnike i predsjednike tehničkih tijela i autore norma (*10-10 webinars for Technical Body Officers i Webinars for standard drafters*):

2022-01-26	Radionica o zajedničkoj digitalnoj infrastrukturi CEN-a i CENELEC-a (<i>Webinar Piloting a Shared Digital Infrastructure for CEN and CENELEC</i>)
2022-01-28	Konferencija „GDPR – kamen temeljac digitalne budućnosti EU”
2022-02-21	Datiranje upućivanja na norme u harmoniziranim normama EN ISO (<i>Dating of Normative references in EN ISOs harmonized standards</i>)
2022-03-01/02	Kružno gospodarstvo, prema novoj normali: Održivi proizvodi za održivu potrošnju (<i>Circular Economy, Towards a new normal: Sustainable products for sustainable consumption</i>)
2022-03-02	Radionica za dionike u radnim skupinama (<i>Stakeholder Workshop on the Task Force</i>)
2022-03-08	Novosti o sustavu ocjenjivanja harmoniziranih normi (HAS) (<i>Update on HAS assessment system</i>)
2022-03-08	Obilježavanje nastavka suradnje između Zajedničkog istraživačkog centra EK-a (JRC) i CEN/CENELEC-a (<i>Celebrating the renewed collaboration between the JRC and CEN-CENELEC</i>)
2022-03-10	Kako norme koriste potrošačima? (<i>How do standards benefit consumers?</i>)
2022-03-15	Konferencija o normizaciji kibernetičke sigurnosti 2022. (<i>Cybersecurity Standardisation Conference 2022</i>)
2022-03-15	Migracija sa sustava Livelink – plan/status (<i>Livelink migration – Plan/status</i>)
2022-03-22/23	POVRATAK NORMIZACIJE – Dva kratka sastanka uz doručak u organizaciji ZVEI-ja, CEN/CENELEC-a i ETSI-ja (<i>STANDARDIZATION IS BACK – Two breakfast briefings co-organized by ZVEI, CEN-CENELEC and ETSI</i>)
2022-03-22	Zajedno do jačih norma za Europu: kako se uključiti u suradnju s CEN-om i CENELEC-om? (<i>Together to make stronger Standards for Europe: How can you cooperate with CEN and CENELEC?</i>)
2022-04-05	CEN-ovi dokumenti – zamjena Livelinka: važne informacije (<i>CEN Documents – Livelink replacement: Important information</i>)
2022-06-02	CEN-ovo i CENELEC-ovo putovanje prema ciljevima održivog razvoja UN-a (<i>CEN and CENELEC Journey towards the UN Sustainable Development Goals (SDGs)</i>)
2022-09-06	Nova Unutrašnja pravila CEN-a i CENELEC-a, 3. dio, 2022.: novosti u pravilima za ustroj tehničkih izvještaja i novi predlošci (<i>New Internal Regulations Part 3:2022, updates on Drafting Rules and Technical Report & Simple Template Updates</i>)
2022-09-12	Potencijal europskih norma u potpori europskoj strategiji zelenog i održivog okoliša (<i>The potential of European Standards to support the European strategy towards a Green and Sustainable Environment</i>)
2022-10-06	Obavijesni dodatak ZA/ZZ za Direktivu o strojevima (<i>Informative Annex ZA/ZZ for Machinery Directive</i>)
2022-10-11	Mrežni seminar „Migracija sa sustava Livelink – plan/status” (<i>Webinar 'Livelink migration – Plan/status'</i>)

- 2022-10-26 Naglasci u normizaciji kružnog gospodarstva – 2. događaj (*Highlights in Circular Economy standardization – 2nd event*)
- 2022-11-25 Mrežni seminar „Sluh za život – Kako pomaže zaštita sluha?“ (*Webinar 'Hearing for life – How can hearing protection support?'*)
- 2022-12-02 Čipovi povjerenja: normizacijski krajolik i prilike za Europu (*Trusted Chips: The Standardization Landscape & Opportunities for Europe*)
- 2022-12-02 Hibridna radionica o kružnom gospodarstvu: ekodizajn i označivanje – uloga norma i politike u Indiji i EU-u (*Hybrid Workshop on Circular Economy: ECO Design & Labelling – Role of Standards & Policy in India and EU*)
- 2022-12-05 Mrežni seminar: Ponovno pokretanje sustava ocjenjivanja harmoniziranih normi (HAS) (*Webinar: Re-start of the HAS assessment system*)
- 2022-12-06 Stavljanje u rad nove CEN-ove platforme eTrans 6. prosinca 2022. (*Go-live new CEN eTrans Platform on 6th December 2022*).

Sudjelovanje na ETSI-jevim seminarima:

- 2022-10-06 Formiranje nove generacije stručnjaka za normizaciju IKT-a: Jednodnevna radionica o normizaciji (*Forming the Next Generation of ICT Standards People: A Day of Teaching Standardization*), Sophia Antipolis, Francuska.

Ostale radionice (*workshops*) za djelatnike HZN-a i članove HZN/TO-a:

- 2022-01-21 Mrežna radionica „Uloga norma i politike u učinkovitosti resursa i tranziciji na kružno gospodarstvo u Indiji i EU-u“ (*Online workshop Role of Standards & Policy in Resource Efficiency and Circular Economy Transition in India and the EU*)
- 2022-02-08 Mrežna radionica o sigurnosti na granici kibernetičkog i fizičkog prostora (*Online workshop Security in the cyber-physical space*)
- 2022-02-18 Radionica o istraživanju o funkcijama i učincima europskih norma (*Workshop on the Study on functions and effects of European standards*)
- 2022-02-25 Radionica „Naglasci u normizaciji kružnog gospodarstva u CEN-u i CENELEC-u“ (*Workshop Highlights in Circular Economy standardization in CEN and CENELEC*)
- 2022-02-28 Radionica o sinergiji normizacije civilne zaštite, vojne industrije i svemirske industrije (*Workshop 'Standardisation synergies between civil security, defence and space industries'*)
- 2022-04-21 Treća radionica o interoperabilnosti sigurnosti (*Workshop 3 'Interoperability of security'*)
- 2022-05-23 Norme za klimu | Prihvaćanje rješenja iz prirode u urbanim i ruralnim područjima (*Standards for Climate event | Uptake of nature-based solutions in urban and rural areas*)
- 2022-06-02 Radionica „Pametna OZO – normizacija za dizajn i upotrebu“ (*Workshop "Smart PPE – standardization for design and use"*)
- 2022-10-05 Radionica CEN-a i CENELEC-a o osobnoj zaštitnoj opremi (OZO), medicinskim proizvodima (MD) i proizvodima dvostruke namjene (*CEN and CENELEC workshop on Personal Protective Equipment (PPE) – Medical Devices (MD) dual use products*).

Održane konferencije putem interneta:

- 2022-01-27 Konferencija „Službenik za zaštitu podataka – posao budućnosti“ (mrežno)
- 2022-02-17 Ugradnja prilagodbe klimatskim promjenama u norme – pristup, izazovi i pokretači (u organizaciji NEN-a) (*Embedding Adaptation to Climate Change in standards – Approaches, challenges and enablers' (NEN organization)*)
- 2022-10-03 Nagrada „Norme + inovacije 2022.“ (*Standards + Innovation Awards 2022*).

Održani virtualni sastanci:

2022-02-08	Radionica o ISO-u i ulozi studenata: da život bude lakši, sigurniji i bolji (<i>Workshop on ISO and the role of students in making lives in making lives easier, safer and better</i>)
2022-02-10	Sastanak putem Webexa: Izobrazba o pravilima kategorija otiska proizvoda PEFCR FloriPEF (SABE) (<i>Webex meeting: Training on PEFCR FloriPEF (SABE)</i>)
2022-02-14	Sastanak putem Webexa: Komisija za strategiju normizacije (<i>Webex meeting, Commission Standardization Strategy</i>)
2022-12-20	Mjesečni sastanak putem Zooma Europe i Srednje Azije, 20. prosinca 2022. (<i>Europe and Central Asia monthly Zoom meeting, 20 December 2022</i>).

Djelatnici HZN-a sudjelovali su na seminarima u Državnoj školi za javnu upravu u Zagrebu:

- Javni nastupi
- Modeli suradnje javne uprave i civilnog društva u pripremi, provedbi, praćenju i vrednovanju javnih politika
- Javni nastupi – napredni modul
- Programi EU-a 2021. – 2027.

Održana su predavanja za članove TO-a:

2022-09-30	predavanje za nove članove tehničkih odbora HZN-a iz područja elektrotehnike, telekomunikacija i informacijske tehnologije
2022-11-11	predavanje za nove članove HZN/TO-a Odsjeka za opća područja normizacije
2022-12-02	predavanje za nove članove HZN/TO-a Odsjeka za opća područja normizacije.

Djelatnica HZN-a sudjelovala je na usavršavanju:

2022-10-07	Zamke i rizici za povjerljive osobe.
------------	--------------------------------------

11.2 Prostor za rad

Prostor za rad Hrvatskog zavoda za norme nalazi se u Ulici grada Vukovara 78 u Zagrebu. Sastoji se od uredskog prostora, dvorana za sastanke tehničkih odbora, normoteke, koji su na odgovarajući način opremljeni informatičkom opremom, te pomoćnih prostorija (arhiva i skladište).

11.3 Sustav upravljanja kvalitetom HZN-a

Nezavisna vanjska ocjena sustava kvalitete HZN-a provedena je u srpnju 2022. radi provjere usklađenosti s izdanjem norme HRN EN ISO 9001:2015. Tom je ocjenom potvrđena sukladnost sa zahtjevima norme HRN EN ISO 9001:2015 te potvrđena valjanost certifikata u skladu s navedenom normom. Certifikacijski nadzor i audit provela je certifikacijska tvrtka SGS Adriatica d.o.o.

Certifikat broj HR15/1347 za opseg aktivnosti pripremanje, prihvaćanje, objavljivanje i promicanje hrvatskih norma i drugih dokumenata i publikacija iz područja normizacije te sudjelovanje u europskim i međunarodnim normizacijskim procesima valjan je od 15. srpnja 2021. do 14. srpnja 2024. te ostaje na snazi pod uvjetom zadovoljavajućih rezultata nadzornih audita (slika 17). Recertifikacijski audit mora biti obavljen prije 29. lipnja 2024. godine.

11.4 Financijski pokazatelji

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2022. godinu i projekcijama za 2023. i 2024. godinu („Narodne novine”, broj 140/2021), Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu i projekcijama za 2023. i 2024. godinu („Narodne novine”, broj 62/2022 i 131/2022) te preraspodjele Ministarstva financija iz prosinca 2022. godine Hrvatskom zavodu za norme, glavi unutar proračunskog razdjela Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja 077 65, osigurana su sredstva iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda poslovanja i nabavku nefinancijske imovine.

Tablica 14 – Financijski plan HZN-a za 2022. i projekcije za 2023. – 2024.

	PRIJEDLOG PRORAČUNA ZA 2022. (NN 140/2021)	PROJEKCIJA PRORAČUNA ZA 2023. (NN 140/2021)	PROJEKCIJA PRORAČUNA ZA 2024. (NN 140/2021)	IZMJENE I DOPUNE DRŽAVNOG PRORAČUNA ZA 2022. (NN 62/2022, 131/2022 i preraspodjela)
Planirani rashodi izvor 11 (limiti)	12.670.000,00	12.955.000,00	13.130.000,00	10.671.431,00
Planirani rashodi izvor 12 (limiti)	80.000,00	–	–	47.500,00
Planirani rashodi izvor 51	240.000,00	–	–	142.500,00
Planirani rashodi izvor 61	13.037,00	–	–	–
Sveukupno	13.003.037,00	12.955.000,00	13.130.000,00	10.861.431,00

Financijski izvještaji Hrvatskog zavoda za norme za 2022. izrađeni su u skladu sa Zakonom o proračunu („Narodne novine”, broj 144/2021), Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i računskom planu („Narodne novine”, broj 124/2014, 115/2015, 87/2016, 3/2018, 126/2019 i 108/2020), Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu („Narodne novine”, broj 37/2022) i Okružnice o sastavljanju, konsolidaciji i predaji financijskih izvještaja proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna te proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. godine Ministarstva financija od 12. siječnja 2023. godine.

11.4.1 PRIHODI

HZN je tijekom 2022. ostvario sljedeće prihode:

- aktivnost A651002 Administracija i upravljanje Hrvatskog zavoda za norme
 - izvor 11 – iznos od 9.338.164,73 kune
- kapitalni projekt K651011 Informatizacija
 - izvor 11 – iznos od 102.823,53 kune
- aktivnost A651013 Projekt prevođenja norma za EU zakonodavstvo
 - izvor 12 – iznos od 47.500,00 kuna
 - izvor 51 – iznos od 144.856,21 kuna, odnosno ukupno 718.337,54 kune.

Sveukupno ostvareni prihodi iznose 9.633.344,47 kuna (šifra X678 PR RAS).

Aktivnost A651002 i K651011 aktivnosti su putem kojih HZN provodi svoju redovitu djelatnost.

Aktivnost A651013 Projekt prevođenja norma za EU zakonodavstvo otvorena je u 2017. godini na izvoru 51 i izvoru 12. Na navedenu aktivnost tijekom 2022. godine doznačena su sredstva za *Interim Step Payment* (2021. – 2022.) u ukupnom iznosu 144.856,21 kuna sukladno *Posebnim ugovorima o dodjeli bespovratnih sredstava za prevođenje („specific grant for translation action”)* SA/CEN/2021-02 i SA/CENELEC/2021-02 koji se odnose na

projekte prevođenja europskih normativnih dokumenata, a zaključeni su između Europske komisije (EK), Europskoga odbora za normizaciju (CEN) i Europskoga odbora za elektrotehničku normizaciju (CENELEC). Iz 2021. godine prenesena su preostala sredstva u iznosu od 288.102,54 kune. Tijekom 2022. godine plaćeni su računi za prijevod, lekturu i redakturu u iznosu od 155.875,00 kuna i reviziju projekta za 2021. u iznosu od 32.500,00 kuna, odnosno ukupno 188.375,00 kuna. S izvora 12 plaćen je iznos od 47.500,00 kuna i s izvora 51 iznos od 140.875,00 kuna. Preostao je iznos od 292.083,75 kuna, koji će biti prenesen u 2023. godinu radi nastavka projekta 2023. godine. U prva dva dvogodišnja ciklusa prevedene su 143 harmonizirane europske norme. U prvoj godini trećeg dvogodišnjeg ciklusa 2021. – 2022. prevedeno je 29 harmoniziranih europskih norma, a u 2022. godini prevedeno je 15 norma. Ukupno je do sada prevedeno 187 harmoniziranih europskih norma.

Na temelju obavljanja poslova redovite djelatnosti, po izlaznim računima za prodaju norma i plaćanje članarina, naplaćen je u Državnu riznicu iznos od 2.660.516,81 kuna. Prihodi koje HZN ostvaruje prodajom norma, naplatom članarina i drugim aktivnostima uplaćuju se izravno u Državnu riznicu pod šifrom 5681, vode se samo u evidencijama HZN-a i na stavci prihoda 65219 u sustavu Državne riznice.

11.4.2 RASHODI

Ukupno planirani rashodi poslovanja za 2022. godinu iznose 10.861.431,00 kunu. Od ukupno planiranih rashoda 98,25 % predstavlja izvor 11 – opći prihodi i primici u iznosu od 10.671.431,00 kuna, dok 1,75 % čini projekt koji se financira iz izvora 12 i 51 u ukupnom iznosu od 190.000,00 kuna.

Zaključno s 31. prosinca 2022. ukupni rashodi prema podacima iz Obrasca PR-RAS Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima iznose 9.631.066,04 kune (Šifra Y345 PR RAS). Prema sustavu Državne riznice ukupni rashodi iznose 9.629.363,26 kuna. Razlika u iznosu od 1.702,78 kuna sastoji se od ulaznih računa primljenih u siječnju 2023., a odnose se na rashode 2022. u iznosu od 58.806,19 kuna umanjeno za plaćene račune u siječnju 2022. koji su teretili 2021. godinu, u iznosu od 57.103,41 kune.

Rashodi poslovanja su rashodi (prema izvršenju iz sustava Državne riznice):

- 6.823.381,13 kuna rashodi za zaposlene (računi iz računskog plana 31)
- 2.587.210,49 kuna materijalni rashodi (računi iz računskog plana 32)
- 17.017,71 kuna financijski rashodi (iz računskog plana 34)
- 60.000,00 kuna ostali rashodi (računi iz računskog plana 38)
- 11.747,50 kuna rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine (iz računskog plana 41)
- 130.006,43 kune rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (iz računskog plana 42).

Rashodi za zaposlene izvršeni su u ukupnom iznosu 6.823.381,13 kuna i čine 70,86 % ukupno izvršenih rashoda. Sve je plaćeno iz izvora 11 – Opći prihodi i primici. Rashodi za zaposlene obračunati su i plaćeni prema Zakonu o plaćama u javnim službama („Narodne novine”, broj 27/2001 i 39/2009), propisanoj proračunskoj osnovici te Temeljnom kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama. Osim plaće i doprinosa na plaće isplaćeno je dvanaest jubilarnih nagrada, tri pomoći za smrtni slučaj u obitelji, dvije pomoći za dulje bolovanje, regres za godišnji odmor za 50 djelatnika, božićnica za 49 djelatnika i dar djeci povodom Sv. Nikole za 25 djece, a sve u iznosu od 239.340,70 kuna te jedna razlika bruto osnovice za plaću od 6 % za 2016. i dio 2017. godine po sudskoj presudi u ukupnom iznosu od 4.472,30 kuna bruto. Također je isplaćena i naknada za prekovremeni rad u iznosu od 4.975,25 kuna bruto. U zadnjem kvartalu 2022. godine provedena je nad HZN-om ovrha po pravomoćnoj presudi jedne djelatnice, a za taj proces HZN nije do tada znao da se uopće vodi i naplaćen je iznos od 55.932,34 kune bruto razlike plaće i bolovanja koje je djelatnica primala. Pokrenut je postupak za ponavljanje sudskog procesa.

Materijalni rashodi – računi iz računskog plana 32 izvršeni su u ukupnom iznosu 2.587.210,49 kuna i čine 26,87 % ukupno izvršenih rashoda. Iz izvora 11 plaćeno je 2.398.835,49 kuna, iz izvora 12 plaćeno je 47.500,00 kuna i iz izvora 51 plaćeno je 140.875,00 kuna.

Znatan udio u materijalnim rashodima čini stavka za plaćanje međunarodnih članarina. Naime, međunarodnim i europskim normizacijskim organizacijama plaćaju se godišnje članarine, slijedom činjenice da je HZN punopravni član Europskog odbora za normizaciju (*European Committee for Standardization, CEN*), Europskog odbora za elektrotehničku normizaciju (*European Committee for Electrotechnical Standardization, CENELEC*), Međunarodne organizacije za normizaciju (*International Organisation for Standardization, ISO*) i Međunarodnog elektrotehničkog povjerenstva (*International Electrotechnical Commission, IEC*) te član Europskog instituta za telekomunikacijske norme (*European Telecommunications Standards Institute, ETSI*) u kategoriji nacionalnih normizacijskih organizacija (*NSO*) sa statusom promatrača. Udio plaćenih članarina u ukupno izvršenim materijalnim rashodima iznosi 27,48 %, a njihov udio u ukupno izvršenim rashodima poslovanja iznosi 7,38 %. Osim plaćanja međunarodnih i europskih članarina HZN ima obvezu podmirenja rashoda koji nastaju prilikom narudžba međunarodnih norma (ISO, IEC), njemačkih norma (DIN), britanskih (BS), granskih norma (ASTM) te norma drugih normiranih tijela koje HZN pribavlja radi daljnje prodaje korisnicima u Republici Hrvatskoj. Ostale znatnije stavke materijalnih rashoda odnose se na rashode za službena putovanja, naknadu prijevoza za zaposlene, usluge telefona i poštarine, usluge tekućeg održavanja opreme, najam licencija do godinu dana, zdravstvene usluge zbog plaćanja testiranja djelatnika koji se nisu cijepili zbog pandemije bolesti COVID-19, sistematske preglede djelatnika, intelektualne usluge (izvor 12 i 51), računalne usluge i dr. Sve te usluge povezane su uz redovito poslovanje HZN-a i nije bilo većih odstupanja od izvršenja prošle godine, riječ je o manjim apsolutnim iznosima ovisno o nekoj usluzi ili nabavci robe koja je bila potrebna u tom razdoblju.

Financijski rashodi izvršeni su u iznosu od 17.017,71 kune i čine 0,18 % ukupno izvršenih rashoda, plaćeni su iz izvora 11, a odnose se na plaćanje bankarskih usluga kod podizanja deviza za službena putovanja, zatezних kamata na razliku plaće za utuženu razliku 6 % osnovice u javnim službama za 2016. i dio 2017. godine kao i zatezних kamata po provedenoj ovrhu te usluge platnog prometa.

Ostali rashodi izvršeni su u iznosu od 60.000,00 kuna i čine 0,62 % ukupno izvršenih rashoda, plaćeni su iz izvora 11, a odnose se na provedenu ovrhu naknade štete djelatnici koja je tužila HZN.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine realiziraju se u okviru kapitalnog projekta K651011 – Informatizacija Zavoda i aktivnosti Administracija i upravljanje Zavoda A651002 i izvršeni su u iznosu 141.753,93 kune iz izvora 11. U ukupno izvršenim rashodima udio rashoda za nabavu nefinancijske imovine iznosi 1,47 %. Rashodi za nabavu dugotrajne imovine odnose se na plaćanje višegodišnje licencije u iznosu od 11.747,50 kuna, nabavu računala nužnih za zamjenu starih dotrajalih i nekompatibilnih u iznosu od 19.951,03 kune, ostale uredske opreme (fotokopirni uređaj) u iznosu od 33.625,00 kuna, uredskog namještaja u iznosu od 24.600,00 kuna, opreme za ventilaciju i hlađenje u iznosu od 14.330,40 kuna te na izradu računalnog programa modela zaštite pojedinog PDF-a u iznosu od 37.500,00 kuna. Nabave su se provodile za potrebe redovitog poslovanja HZN-a. U odnosu na 2021. izvršenje je manje za 63,5 % jer HZN nije uspio pronaći relevantan i adekvatan poziv za podnošenje prijedloga ili poziva za projekt posuvremenjivanja informatičkog sustava koji je planirao.

Svi rashodi vezani su uz redovito poslovanje HZN-a i nije bilo znatnijih odstupanja od izvršenja prošle godine u istom razdoblju. Riječ je o manjim apsolutnim iznosima.

Tablica 15 – Rekapitulacija prihoda i rashoda Hrvatskog zavoda za norme u 2022.

PRIHODI I RASHODI	Šifra PR-RAS-a	IZNOS
Prihodi obrazac PR-RAS	X678	9.633.344,47
Rashodi obrazac PR-RAS	Y345	9.631.066,04
Razlika prihoda i rashoda (višak) 2022.	X005	2.278,43
Višak prihoda i primitaka prenesen iz 2021.	9221-9222	230.999,13
Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju	X006	233.277,56

Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu od 233.277,56 kuna odnosi se na preostali iznos tekućih pomoći od institucija i tijela EU-a (Projekt prevodenja norma za EU zakonodavstvo) na izvoru 51 u iznosu od 292.083,75 kuna, koji će biti prenesen u 2023. godinu umanjen za primljene račune početkom 2023. za

robu i usluge iz 2022. koji su plaćeni početkom siječnja 2023., a terete rashode 2022. u iznosu od 58.806,19 kuna. U odnosu na ostvareno u izvještajnom razdoblju prethodne godine nema većih odstupanja.

Osim financijskih obveza HZN izvršava i obveze izvještavanja povezane s financijskim poslovanjem prema svim nadležnim institucijama: Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja, FINA-i, Državnom uredu za reviziju, Državnom zavodu za statistiku i ostalim institucijama na poziv te ih predaje u zakonskom roku.

HZN zaključno s 31. prosinca 2022. u svojim evidencijama nema ugovornih odnosa i slično koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke i slično). Također, s 31. prosinca 2022. nema evidentiranih sudskih tužbi za naknadu štete, koje se vode pred upravnim sudovima ili općinskim sudovima, izuzev prekršajnih postupaka.

KLASA: 001-01/23-03/01
URBROJ: 448-01/01-23-1
Zagreb, 27. veljače 2022.

RAVNATELJ
Igor Božičević